

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 18, 2009 Vol. C Nr. 179 Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-17-09

Seimui vadovaus I. Degutienė

Pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje Seimui vadovaus moteris.

ELTOS nuotr.

Vilnius, rugsėjo 17 d. (ELTA) – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijai atstovaujanti Seimo pirmininko pirmoji pavaduo-

toja Irena Degutienė išrinkta Seimo pirmininke. Jos kandidatūrą slaptaime balsavime palaikė 87 parlamentarai, 48 buvo prieš. Kitų kandidatų į Seimo pirmininko pareigas nebuvo pasiūlyta.

Naujoji parlamento vadovė sako, kad jau kitą savaitę ketina teikti Seimui savo pirmojo pavaduotojo ir dar vieno pavaduotojo nuo opozicijos kandidatūras. Jeigu koalicijos partneriai sutartų, Seimo pirmininkės pirmuoju pavaduotoju būtų siūlomas liberalcentristas Raimondas Šukys. Taip pat manoma, kad parlamento senbuvis Česlovas Juršėnas galėtų tapti Seimo pirmininkės pavaduotoju nuo opozicinių socialdemokratų.

I. Degutienė iš Seimo tribūnos žadėjo rūpintis Seimo įvaizdžio pagerinimu, įstatymų kokybe, parlamentinės kontrolės stiprinimu. Jos nuomone, Seimo pirmininko pagrindinis uždavinys yra teikti valdančiosios daugumos ir opozicijos darbą, kad būtų priimti geriausi sprendimai, kurių laukia žmonės.

Nukelta į 6 psl.

PERIODICALS

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Siūloma paminėti nepriklausomybės 20-metį

Vilnius, rugsėjo 17 d. (BNS) – Europarlamentaras Vytautas Landsbergis siūlo kitąmet Europos Sąjungai (ES) paminėti Lietuvos atkurtos nepriklausomybės dvidešimtmetį.

„Tas virsmas ano meto Sovietų Sąjungoje turėjo plačią tarptautinę reikšmę ir tiesė kelius būsimam laisvos Europos vienijimuisi“, – sakė V. Landsbergis.

Istorius klausimus europarlamentaras aptarė su Europos Parlamento pirmininku Jerzy Buzek. J. Buzek pritarė tokių datų europiniam paminėjimui, nes senosiose ES narėse vis dar per mažai žinoma apie įvykius šiame regione.

Prokuratūra pakartotinai siūnčia prašymus Baltarusijai

Vilnius, rugsėjo 17 d. (Delfi.lt) – Tęsiant tyrimą dėl 1990–1991 m. organizuoto sąmokslu, kuriuo siekta nuversti teisėtą Lietuvos valdžią, taip pat dėl antikonstitucinių organizacijų mūsų šalyje kūrimo ir veiklos bei dėl daugelio žmonių nužudymo ir sunkių kūno sužalojimų jiems padarymo Lietuvos generalinė prokuratūra pakartotinai prašo Baltarusijos teisėsaugos

įstaigų atlikti baudžiamojo proceso veiksmus su šioje valstybėje esančiais įtariamaisiais.

„Išsiunčiame teisinės pagalbos prašymus, kad po vakarykščio Lietuvos ir Baltarusijos prezidentų susitikimo išsakytas glaudesnio teisėsaugos įstaigų bendradarbiavimo siekis neliktų pažadu, bet taptų nauju postūmiu Sausio 13-osios byloje“, –

sako šalies generalinis prokuroras Algimantas Valantinas.

Generalinė prokuratūra siekia, kad Baltarusijos teisėsaugos įstaigos dar kartą įvertintų pateikiamus duomenis apie Lietuvoje padarytas nusikalstamas veikas ir įteiktų proceso dokumentus įtariamiesiems, juos apklaustų bei išspręstų dalyvavimo tyrimo procese Lietuvoje klausimą.

NATO naikintuvai palydėjo rusų karo lėktuvą

„Eurofighter Typhoon“ naikintuvus Vokietijos karinės oro pajėgos tarptautinėje misijoje už Vokietijos ribų naudoja pirmą kartą.

DELFI nuotr.

Vilnius, rugsėjo 17 d. (BNS) – NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse šiuo metu vykdančios Vokietijos naikintuvai „Eurofighter Typhoon“ šį mėnesį palydėjo virš Baltijos jūros skridusį Rusijos išankstinio įspėjimo ir valdymo iš oro lėktuvą A-50.

Tai patvirtina Vokietijos karinių oro pajėgų interneto svetainėje esančios nuotraukos, pavadintos „Įspū-

džiai iš Baltijos oro policijos misijos 2009“.

Įsakymą palydėti rusų lėktuvą vokiečių karo lakūnai gavo iš NATO oro pajėgų štabo Ramšteine, tačiau tiksliai neįvardijo, kada ši užduotis buvo atlikta. Teigiama, kad Rusijos karo lėktuvas tuo metu skrido netoli Latvijos – neutralioje oro erdvėje virš Baltijos jūros.

Pasak karo specialisto, iki šiol tokių veiksmų Baltijos šalių oro erdvėje budinčių NATO šalių naikintuvai nevykdė. Taip, anot jų, rodomas padidintas NATO budrumas, parodoma, kad Baltijos šalių oro erdvė saugoma taip pat, kaip ir kitų NATO valstybių.

„Tai yra daugiau nei reikalauja NATO standartai. Pagal įprastas procedūras naikintuvai turi kilti tik tuomet, kai yra pažeidžiama oro erdvė. Šiuo atveju oro erdvė pažeista nebuvo, tačiau naikintuvai pakilo ir parodė Rusijos lėktuvui: 'Mes jus matome ir sekame'. Tai yra tam tikras signalas. Mes esame patenkinti“, – dėstė karo specialistas.

Jis pažymėjo, kad šalys pasirenka, kada pavišinti, kur ir ką jų naikintuvai palydėjo, tačiau paprastai to nedaro. Šiuo atveju apie įvykdytą tokio pobūdžio užduotį skelbia patys vokiečiai.

Rugsėjo pradžioje iš čekų perėmę oro policijos misiją vokiečiai su „Eurofighter Typhoon“ Baltijos šalių padangę saugos du mėnesius. Vėliau juos pakeis F-4F „Phantom“ naikintuvai.

Šiame numeryje:

- Sportas. Futbolas. Golfas. Pasaulio sporto naujienos (p. 2, 8)
- Apie politiką ir energetiką (p. 3)
- Vasaros pabaigai – lauko teniso turnyras New York mieste (p. 4–5)
- Priėmimo metu atgiję prisiminimai (p. 5, 9)
- Atsiminimai (89) (p. 9)
- „Saulutės“ vilties spindulėliai (p. 10)
- 8 seniausi iki šiol gyvenami miestai (p. 11)

Valiutų santykis
1 USD — 2.34 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Ne tik Amerika, bet ir Lietuva nors ir ne tokia ilgame savo nepriklausomos valstybės politiniame gyvenime patiria viską nors „pirmą kartą“. JAV pirmą kartą išrinkta juodaodė prezidentė, Lietuva pirmą kartą į Prezidento kėdę pasodino moterį. Bet Lietuvai ir to buvo negana. Nors ir neplanuotai, vakar, rugsėjo 17 d., pirmą kartą Lietuvos Seimo pirmininku tapo moteris – Irena Degutienė. Beje, ji į Seimą buvo išrinkta Vilniaus Naujamiesčio balsavimo apygardoje. Tie, kurie balsavo ir prisimena, tai visiems Lietuvos Respublikos piliečiams, gyventantiems užsienyje, paskirta apygarda. Tad išėvijai Lietuvos politiniame gyvenime netekus svaraus balso – Prezidento Valdo Adamkaus, gal ji tą balsą ir vėl atgavo – Degutienės asmenyje?

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA (metams kasdiena, paskelbta) \$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

„Kaunas“ laimėjo čempionų vardą

Čikagos lietuvių futbolo pirmenybėse praėjusį šeštadienį, rugsėjo 12 d., paaiškėjo šių metų čempionai. Jais tapo „Kauno“ vardu pasivadavusi komanda, baigiamosiose varžybose įveikusi „Vilniaus“ futbolininkus 4:1.

Tai buvo 46-sios šio čempionato rungtynės, kurios atnešė kauniečiams svarbiausią apdovanojimą.

Dėl bronzos medalių kovojo pra-

ėjusių metų čempionai – „Nevėžio“ futbolininkai su „Pokerio klubo“ atstovais. Šie pasirodė sėkmingiau ir pranoko buvusius nugalėtojus 3:0.

Šeštadienio vakare „Two Rivers“ restorane įvyko čempionato uždarymo ir apdovanojimų programa, kuri nusitęsė iki vėlomos: laimėtojai čia džiaugėsi, o pralaimėjusieji – išgyveno dėl nesėkmės, tikėdamiesi kitais metais pasirodyti geriau.

Pirmenybių rungtynės neįvyko

Kadangi šioje lygoje išsimėtę po įvairias komandas, žaidžia pagrindiniai „Lituanicos“ komandos futbolininkai, paskutiniu metu nutarta atidėti sekmadienį turėjusias įvykti „Metropolitan“ lygos susitikimą su „Schwaben“ vienuolike.

Tai turėjo būti „major“ divizijos antrojo rato rungtynės Buffalo Grove, IL. Lygos vadovybė leido jas nukelti į ketvirtadienio, rugsėjo 17 d., vakarą, rezultatą pranešime kitą savaitę.

O šį sekmadienį, rugsėjo 20 d., „Lituanicos“ vyrai žais trečiojo rato susitikimą namuose – aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro, Lemont. Lietuvių varžovais bus dabartiniai

čempionai – „United Serbs“, kurie po dviejų ratų turi 1 pergalę ir 1 pralaimėjimą. Praėjusį sekmadienį serbai įveikė „Maroons“ futbolininkus 3:2. Kaip atsimename, pirmame susitikime lietuviai su „Maroons“ sužaidė lygiosiomis 2:2.

Pagrindinių sudėčių komandos varžysis 3 val. p. p., o prieš tai nuo 1 val. p. p. vyks atsarginių komandų susitikimas.

Po dviejų ratų „major“ divizijoje pirmuoja „Eagles“ ir „Green-White“, savo sąskaitoje turėdamos po 6 taškus. I divizijoje tik „International“ dar eina be pralaimėjimo (su 6 tšk.). Antrą vietą užima „Real FC“ su 4 taškais.

Kauno futbolo akademija

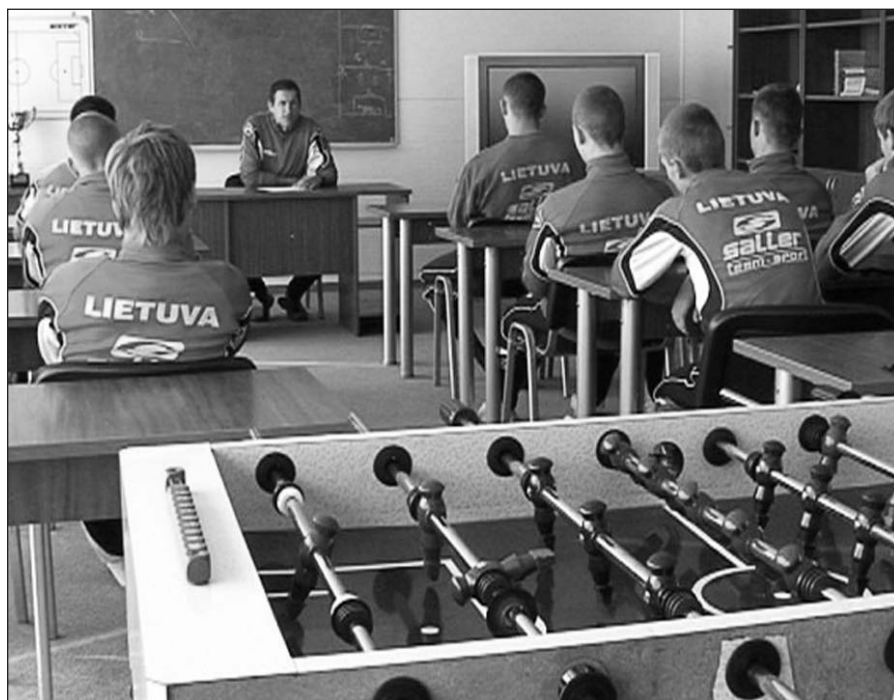
Kaune veikia vienintelė Nacionalinė futbolo akademija (NFA), kurioje treniruojasi 40 gabiųjų Lietuvos jaunųjų futbolo talentų. Jie čia yra suskirstyti į 3 meistriškumo grupes ir lanko netoliese esančią S. Nėries vidurinę mokyklą.

Šalia šios Akademijos yra įrengtos dvi dirbtinės dangos aikštės ir dengtas futbolo maniežas. Dabar yra statoma trečioji dirbtinės dangos aikštė. Į šią Akademiją Lietuvos fut-

bolo federacija (LFF) investavo 13 milijonų litų. Per metus jos išlaidos kainuoja apie 2 mln. litų.

Yra tikimasi, kad šios Akademijos auklėtiniai gins Lietuvos garbę, atstovaudami įvairaus amžiaus valstybinėms futbolo rinktinėms.

Patiems šios Akademijos lankytojams mokslas ir treniruočių nieko nekainuoja. Tikimasi, jog ši įstaiga prisidės prie futbolo lygio Lietuvoje pakėlimo.

Kauno futbolo akademijoje vyksta pamoka.

Daugiau sporto žinių skaitykite 5 ir 8 psl.

PLAUKIMAS

Susipažinkime su pasaulio plaukimo prizininku Giedriumi Titeniu

EDVARDAS ŠULAITIS

Jaunuolis iš Anykščių nustebino visus

Lietuva niekada nepasižymėjo gerais plaukikais. Todėl malonu skaitytojus supažindinti su reta išimtimi šioje sporto šakoje – Giedriumi Titeniu, kuris neseniai Italijoje vykusiose pasaulio pirmenybėse iškovojo bronzą 200 m plaukimo krūtine rungtyje.

Tai dvidešimtmetis sportininkas iš Anykščių, kuris yra tik antrasis Lietuvos plaukikas, laimėjęs savo šaliai pasaulio čempionato medalį.

G. Titenis gimė 1989 m. liepos 21 d., tad neseniai jam suėjo 20 metų. Gimimo vieta – Anykščiai, ten jis baigė Antano Baranausko vidurinę mokyklą, o dabar studijuoja Mykolo Romerio universitete Vilniuje.

Giedrius Titenis

www.anyksta.lt

Plaukime jau nebe naujokas

Jaunuolis, treniruojamas jaunosios kartos trenerio Žilvino Ovsiuko (32 metų amžiaus), pirmąjį tarptautinį medalį laimėjo jau 2005-aisiais, ten Giedrius Europos jaunimo festivalyje pasipuošė bronzą (200 m krūtine nuplaukė per 2 min. 21,12 sek.).

2006 m. jis dalyvavo Pasaulio jaunių (iki 17 m.) varžybose, kur iškovojo bronzą 200 m plaukimo krūtine rungtyje (2 min. 16,57 sek.). Kitais metais vaikinai vėl pelnė bronzos medalį Europos jaunių čempionate, plaukdamas 100 m krūtine (1 min. 2,51 sek.).

2008-aisiais Giedrius dalyvavo Bejing olimpinėse žaidynėse ir čia turėjo pasitenkinti 12-a vieta (100 m krūtine per 1 min. 0,11 sek.). Šiame jo pirmasis laimėjimas buvo pasaulio universiadijoje, kur lietuvis plaukikas 200 m plaukimo krūtine rungtyje (2 min. 11,14 sek.) iškovojo bronzą.

Ir pagaliau, šiemet vasarą G. Titenis iškovojo patį didžiausią savo karjeroje laimėjimą – pasaulio čempionato bronzos medalį (per 2 min. 7,80 sek.).

Kaip matome, visos Giedriaus pergalės pažymėtos bronziniais apdovanojimais, tačiau vaikinai tikisi ateityje parsivežti ir tauresnio metalo. Laimėti bronzą pasaulio pirmenybėse buvo didelis įvykis, nes iki šiol Lietuvos plaukime pirmaujančiu laikytas Vytautas Janušaitis liko be apdovanojimo.

„Aš toks plaukikas, kuris sėkmingai gali pasirodyti tik vienoje ar dvejose varžybose per metus. Pusę metų ruošiuisi vienoms rungtynėms. Iki pasaulio pirmenybių nestebinau rezultatais, Nukelta į 8 psl.

APIE POLITIKĄ IR ENERGETIKĄ

MYKOLAS DRUNGA

„Sek paskui pinigų”. Tai patarimas, kurio pigiuose kriminaliniuose trileruose dažnokai sulaukia sekliai. O tiems, kas nori suprasti tarptautinės politikos bangavimus, siūlau variantą „Sek paskui naftą”. Taip rašo apžvalgininkas Gideon Rachman dienraštyje „Financial Times”. O gal tai tikrovės supaprastinimas?

„Bet kokia užuomina, kad energijos šaltinių paieška iš esmės lemia Didžiosios Britanijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų užsienio politiką, dažnai laikoma truputį nešvankia”, – rašo G. Rachman ir tęsia: „Pastarosiomis dienomis Britanijos vyriausybė piktinosi įtarimais, jog sprendimas paleisti Adelbaset Ali Mohmed al-Megrah dėl sprogdinimo virš Lockerbio nuteistą Libijos pilietį, turėjo ką nors bendro su Libijos nafta ir dujomis. Jungtinės Karalystės teisingumo ministras Jack Straw paskelbė laiškus, kuriuose jis kalbėjo apie kalinių perdavimą Libijai „platesnių derybų” ir Jungtinės Karalystės „lemiamų interesų” kontekste. Jis nenaudojo žodžio „nafta”, tačiau didėjant spaudimui jis vis dėlto pripažino, jog prekyba ir naftos interesai „labai ženkliai prisidėjo” prie Britanijos noro Libiją „susigrąžinti į savųjų ratą”.

Tiesa, nafta – ne vienintelis Britanijos interesas Libijoje. Tačiau saugesni ir įvairesni energijos šaltinių paieška Jungtinės Karalystės užsienio politikai vis svarbesnė. Britanijos ištekliai Šiaurės jūroje senka, ir šalis susirūpinusi dėl galimos energetikos krizės. Libija atrodo kaip daug žadantis galimas tiek naftos, tiek gamtinių dujų tiekėjas, kuris itin prieinamas užsienio naftos bendrovėms. (...)

Šiaip jau Britanijos ir Libijos santykiai – tik mažas kur kas platesnės apraiškos pavyzdys. Energija yra daugelio svarbiausių tarptautinės politikos klausimų centre. Tai dėl to, kad nė viena iš pasaulio didžiųjų ekonominių galybių – nei Jungtinės Valstijos, nei Kinija, nei Europos Sąjunga – neturi pakankamai savų naftos ir dujų išteklių. Globalinė energijos paklausa nuolat didėja, ir didžiosios galybės tarpusavy grumiasi, kad užsitikrintų jos tiekimą.

Neseniai išėjusioje knygoje „Kylančios galybės, mažėjanti planeta” amerikiečių mokslininkas Michael Klare rašė, jog „kylančių galybių ir susitraukiančių išteklių pasaulyje neišvengiamai susidarys stipri konkurencija tarp vis daugiau energiją vartojančių šalių”. Knygos viršelyje – šilta Dennis Blair, JAV Nacionalinio saugumo direktoriaus, rekomendacija. Yra jau daug pavyzdžių, kaip ši „stipri konkurencija” dėl energijos kuria didžiųjų galybių užsienio politiką. Įtemptus Rusijos ir Europos Sąjungos santykius lemia faktas, kad Europos Sąjunga vis labiau priklauso nuo Rusijos energijos išteklių. Kai pernai tarp Rusijos ir Gruzijos trumpai išplieskė karas, Vakarų susirūpinimas dar padidėjo, nes Gruzija siūlo vienintelį priimtina kelią Rusiją apeinančiam dujotiekiiui iš Vidurinės Azijos į Europą.

Tikėtina, kad vėliau šį mėnesį Vakarų galybės sugriežtins sankcijas Iranui dėl jo branduolinės programos. Tačiau čia Kinija ir Indija abi būgštauja, nes Iranas yra joms svarbus energijos tiekėjas. Indai nori nutiesti dujotiekį Irano dujoms į Indiją atsivesti, o kinams Iranas yra trečias pagal apimtį naftos tiekėjas. Kinai ir šiaip sudarinėja energijos sandorius kur tik gali. Štai kodėl jie taip domisi Afrika. Angola jiems yra antras naftos tiekėjas po Saudo Arabijos. Beje, Angola pritraukia vis daugiau pasaulio vadovų. Aną mėnesį ją aplankė Jungtinių Valstijų užsienio reikalų ministrė Hillary Clinton. Birželį Angoloje lankėsi Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev. (...)

Aišku, ir toliau lieka klausimas, kurių galų Amerika veržėsi į Iraką. Be abejo, tam buvo daug priežasčių. Tačiau Alan Greenspan, neseniai į pensiją išėjęs JAV centrinio banko pirmininkas, savo memuaruose apgailestavo, jog „politiškai nepatogu pripažinti tai, ką žino visi: Irako karas – daugiausia dėl naftos”. Teisus ar klysta A. Greenspan dėl Irako, negalima paneigti, jog Amerikos vadovai daug jaudinasi dėl naftos prieinamumo ir kainos. Negali jų kaltinti. Du naftos šokai aštuntąjį ano šimtmečio dešimtmetį sukėlė tą sąstingį ir infliaciją, kuri tada kamavo ne tik Ameriką, bet ir Europą.

Priešingai, ilgą R. Reagan ir B. Clinton laikų ekonominį pakilimą sąlygojo žemos naftos kainos. Jų kritimas devintąjį dešimtmetį nemažai prisidėjo prie Sovietų Sąjungos bankroto. O naftos kainų padidėjimas per pastarąjį dešimtmetį privedė prie turtingesnės ir aktyviau besireiškiančios Rusijos. Daniel Yergin, žymaus naftos pramonės istoriko, žodžiais tariant, „tai nafta lemia, kur gyvename, kaip gyvename, kaip vykstame į darbą. (...) Nafta ir dujos yra esminės sudedamosios dalys trąšų, nuo kurių priklauso pasaulio žemės ūkis, nafta leidžia vežti ir tiekti maisto pasaulio didmiesčiams, kurie visiškai nepajėgūs apsirūpinti patys”.

Politikai visa tai žino. Jie žino, kad rinkėjai juos nubaus, jeigu benzino kainos šoktels į aukštumas arba jei dėl elektros stygiaus užges miestai. Bet jie žino taip pat, kad jei naftos paieškas atvirai paskelbs savo užsienio politikos šerdimi, jie bus pasmerkti kaip amoralūs cinikai. Energetinio saugumo atveju Vakarų politikai traktuoja rinkėjus kaip vaikus, o privačiai elgiasi kaip suaugę, – baigia savo straipsnį „Financial Times” G. Rachman.

Energetikos klausimais tarptautinėje spaudoje buvo ir kitų straipsnių. Štai Šveicarijos portalas **swiss.info** rugsėjo 10-ąją paskelbė pokalbį su „fiziku, tikinčiu saulės energija”. Tai Gerhard Knies, projekto „Desertec” prezidentas. Pagal šį projektą, Sacharos dykumoje būtų dideliais kiekiais gaminama iš saulės energijos gaunama elektros energija, kuri būtų eksportuojama į Šiaurės Afriką ir Europą. Vis dėlto klausimu, kiek, kada, ir kokios naudos iš šio dabar tik planavimo fazėje esančio projekto įgyvendinimo gali būti, žinovai visiškai nesutinka.

Lrt.lt

Mes „presingavome”...

BRONIUS NAINYS

Na, ir lietuvių kalbos „gudrybė”, tēkšta Lietuvos krepšinio rinktinės vadovo Ramūno Butauto po vienerių pralaimėtų rungtynių Vroclave, dabar Lenkijoje vykstančiose Europos krepšinio rinktinų varžybose. Ir nusiminęs jis skundžiasi, kad tas „presingavimas” nepadėjo, nes už tai žaidėjai gaudavo baudas. Toji „gudrybė” ir paskatino mane parašyti išsamesnį straipsnelį apie lietuvių kalbos teršimą, apie kurį užsiminiu ankstesniame savo rašinyje „Paminklas tautai ir kalbai”. Nebesinorėjo apie tai kalbėti, nes nedaug dėmesio sulaukė anas rašinys, taip pat, kaip ir pats paminklas, tačiau per sunku buvo susilaikyti tokią sportinę „puošmeną” lietuvių kalboje išvydus. Šalia to, kad šioje jau ir taip lietuvių kalbos teršalais, manyčiau, gana stiprokai perkrautoje srityje, jų vis gausėja. Priminimui štai jų tuzinas: „čempionatas”, „mačas”, ekipa”, „startas”, „spurtas”, „finišas”, „finalas”, „trajakas”, „lyderis”, „fanas”, „pozicija”, „inicijuoti” ir dar – dabar jau tiesiog pritrėnkiantis „gražuolis” „presingavimas”. Tuo bjauriau, kai esu tikras, kad kiekvienas šiuos teršalus vartojantis raštingas lietuvis puikiai žino jų lietuviškus atitikmenis. Ir kas supras, kodėl jų neverta?

Prisimenu savo vaikystę ir pirmąjį dėmesį sportui, kai, Lietuvai laimėjus Baltijos valstybių futbolo – gaila, kad šis teršalas lietuvių kalboje užsiliko – rinktinų varžybas, net kaimo vyriokai ganyklose pradėjo kamuolį vaikytis, o kartu su jais ir aš – gimnazistas, ir žodžius, kokiais tada visą šią sąrangą vadino. Buvo *golkipėris, bekas, haubekas, forvardas, foulas, autas, abzaitas, padnoška, pendelis, korneris, golas*, kurie visgi netrukus buvo pakeisti gražiais lietuviškais žodžiais: vartininkas, gynėjas, saugas, puolėjas, pražanga, bauda, baudinys, kampinis, įvartis. Ir jie, tvirtai įsipilietinę, vartojami dabar. Tad kodėl krepšinis dabar vartojamų teršalų negali pakeisti taip pat gražiais lietuviškais žodžiais? O jų vis dėlto yra, o jeigu kurių nors nėra, kodėl negalima sugalvoti naujų, kaip, pvz., vykusiai sugalvotas lietuviškas žodis „sirgalius”? Ir kodėl dabar jis būtinai keičiamas į anglišką, dar netiktislaiai ištariamą „faną”?

Deja, ne tik sportas šiuo lietuvių kalbos teršimo amatu užsiima. Pilna jo ir kitose srityse, net jų viršūnėse. Teismai šiandien skelbia jau nebe nutarimus, bet verdiktus, vadovaujasi ne nekaltumo prielaida, bet prezumpcija, Seimas svarsto jau nebe lito nuvertinimo galimybes, bet diskultuoja apie jo devalvavimą, ir ne rūmų atnaujinimą, bet renovaciją, o Gediminas Kirkilas jau irgi nebe paveikslų atnaujintojas, bet restauratorius. Ir juo toliau, juo gražiau. Išvytas, mano kartai lietuvių kalbos mokytojų įdiegtas šaunus lietuviškas, iš lotyniško verstas žodis „nuošimtis” ir atgal įgrūstas tas pats svetimžodis „procentas”. Atlikėjai dainuoja *hitus*, balsuotojai *vo-tuoja*, gamintojai produkuoja, skiepai vadinami vakcinomis, krūptelėjimas – šoku, skaitmeninis – *didžitaliu*, pastovumas – stabilumas, užsigavimas, susižeidimas – trauma, pažymėjimas – sertifikatu ir t. t., ir t. t. Lietuvos spaudą, dabar tinklalapį – lietuviškai, aišku, internetą, skaitydamas, lietuviškus atitikmenis turinčius būdingesnius svetimžodžius pasižymiu. Jų sąrašas – jau apie pustrečio šimto. Neįskaičiuoti „Kultūros baruose”, kurių rašinius norėdamas suprasti pirma turiu išsiversti į lietuvių kalbą, dažnai net žodyno prireikia. Keliolikos žodžių sakinių, kuriame kartais tik pora lietuviškų, išsivertęs, dažnai gaunu tik nieko nepasakantį skystalą. Tai tokia lietuvių kalba šiandien plūduriuoja net mokslo viršūnėse. Ir atrodo, kad tai – niekam nė motais.

O kaip mes, išeiviai, ypač raudonojo okupanto iš tėvynės išvyti po Antrojo pasaulinio karo, ją saugojome, tausojome, gryninome, iš savo raštijos svetimžodžius tēškėme lauk. Už jų įbrukimą į spaudą, kūrybą bei kitus rašinius rašytojai, spaudos bendradarbiai, leidėjai būdavo stipriai barami. Ne vieną atvejį prisimenu ir iš savo asmeninės patirties, redaguojant „Pasaulio lietuvių”. Kokio nors svetimžodžio išibrovimas niekada nepraeidavo be skaitytojų pastabų, dažnai net piktokų. Kartą paskelbiau vieno Lietuvos Seimo nario straipsnį, kurio antraštėje buvo žodis „peripe-tijos”. Gerbdamas autoriaus padėtį, jo nekeičiau. Ir netrukus – laiškas: jeigu dar kartą tokį lietuvių kalbos teršalą rasiu, leidinio atsisakau. O laiško rašytojas buvo uolus „PL” rėmėjas, jo kasmetinis užsakymas – tik šimtinė. „Pasaulio lietuvių” buvo ir kalbos skyrelis. Tai lyg lietuvių kalbos pamoka. Įdomu, ar dabar Lietuvoje tokių atvejų pasitaiko?

Lietuvių kalbos nuolatinio skyrelio lyg ir neužtikau nė viename tinklalapyje, bent pačiuose didžiuosiuose, po kuriuos pasiknisinėjau kasdien. Nors kažkam lietuvių kalba visgi rūpi. Tik kažin į kurią pusę? „Pataisykite to nutautėjusio amerikono leksiką”, – į redaktorius laišku kreipėsi vienas mano rašinių skaitytojas, pasipiktinęs už kažin kokio „rusicizmo” pavartojimą. O sekdamas mane lietuvių kalbos mokiusį jos žinovą, šį sakinių aš rašyčiau taip: „Pataisykite to nutautusio amerikiečio kalbą.” Taigi nutautusio (nuo žodžio nutauti), bet ne nutautėjusio; amerikiečio, bet ne amerikono; ir kalbą, bet ne leksiką. Aišku, nedaug naudos lietuvių kalbai mano tėvynėje iš tokių mokytojų, nebent pavyzdys būtų drąsa plūripti tai, apie ką nieko neišmanai. Tačiau jau siaubas ima dėl lietuvių kalbos net nebe teršimo, bet tiesiog žudymo viešojoje, kasdien matomoje erdvėje. Gamyklų, jų gaminių, įmonių, verslų, bendrovių, prekyviečių, prekių bei su jomis susijusių įstaigų pavadinimai svetimžodžiais tiesiog lenktyniauja. Kodėl taip yra? Nejaugi niekam nebemielas pats didžiausias, brangiausias lietuvių tautos kultūros tūkstantmetis kūrinys, jeigu jau niekas nebesipriešina tokiam žiauriam jo naikinimui? Kur pagaliau Seimas, Švietimo, Kultūros ministerijos, jų sudarytos lietuvių kalbos komisijos? Jų nebėra?

Alfa.lt

VASAROS PABAIGAI – LAUKO TENISO TURNYRAS NEW YORK

ŠALFASS ir JAV LB NY apygardos suorganizuotose varžybose Long Island rungtyniavo ir Lietuvos teniso žvaigždė R. Muraška

EUGENIJA MISEVIČIENĖ

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Paskutinį rugpjūčio mėn. savaitgalį New York įvyko stambus Šiaurės Amerikos lietuvių lauko teniso mėgėjų turnyras, kuriame be kelių dešimčių šiai sporto šakai prijauciančių mūsų tautiečių iš Rytų pakrantės, Čikagos, Florida, California ir Kanados išvydome ir tituluotą svečią iš Lietuvos – daugkartinį Lietuvos ir vokiečių „Bundeslygos“ čempioną **Rolandą Murašką**. Nors 18 metų savo gimtosios šalies rinktinei atstovavusiam klaipėdiečiui ir nebuvo rimtai pasipriešinta nei Long Island (NY) „Claytime“ teniso klubo molžemio aikštelėje, nei kitą dieną (pasitaisius orui) „Atlantic Beach Club“ kortuose netoli vandenyno pakrantės, šiuo metu Vilniuje apsigyvenęs lietuvis buvo nustebintas užjūryje gyvenančių tautiečių svetingumo ir geros varžybų organizacijos, už kurią išreiškė dėkingumą pagrindiniams turnyro rengėjams: JAV Lietuvių Bendruomenės NY apygardos pirmininkei Ramutei Žukaitei bei teniso entuziastams – šiame mieste gyvenantiems dr. Leonidui Šternui bei Gediminui Valiukėnui. Kol teniso aikštelėse kovojo Amerikos lietuviai, su Rolandu pakalbėjome apie jo kelią į didįjį tenisą, problematišką padėtį su šios ir kitų sporto šakų rėmimu Lietuvoje bei perspektyvomis.

– Rolandai, gimei ir užaugai krepšinio krašte A. Sabonio „viešpatavimo“ laikai. Dievas Tave apdovanojo aukštu ūgiu, kodėl tapai tenisininku?

– Tai, kad mano sudėjimas ne visai kaip krepšinininko – esu per daug lengvas, tenisui yra geriau, nes esu staigesnis. Nors mokykloje su visais kitais ir žaidžiau krepšinį, esu daugiau individualistas, mano toks charakteris – kovotojas pats sau. Krepšinis man niekada labai nepatiko, mėgau rungtyniauti vienas. O žaisti pradėjau Klaipėdoje, kur ir gimiau. Pas mus antraklasius į mokyklą atėjo vienas treneris, ieškodamas vaikų grupės lankyti tenisą. Tuomet tokios treniruotės buvo nemokamos. O aš buvau labai energingas, judrus, sportiškas. Atsimenu, tada parbėgau namo ir tėvam pranešiau, kad einu į tenisą, nors tuo metu net nežinojau, kas tas yra. Taip ir pradėjau žaisti, nors ir gerų sąlygų nebuvo, treniravausi vienoje mokyklos salėje kartą, du per savaitę. Bet už kelių metų,

būdamas devynerių, jau žaidžiau pirmame Lietuvos čempionate, prasiūšiau į finalą, kurį visgi pralaimėjau – užėmiau antrą vietą. O nuo to laiko Lietuvoje daugiau niekam nepralošiau – būdamas vos 15-os tapau suaugusiųjų čempionu. Ir nuo to laiko savame krašte daugiau nepralaimėjau.

– Kaip klostėsi karjera?

– Sovietų Sąjungos laikais turėjau galimybę daug keliauti po Rusiją,

perspektyvūs žaidėjai, ten nuvažiavo naujieji Lietuvos funkcionieriai... Neslėpsiu, buvau labai dėl to nusivylęs, nes turėjau didžiulį norą išvykti – tobulėti. Šiaip ne taip, būdamas 19-os, sugebėjau išvažiuoti į Vokietiją ir tada labai greit ten pradėjau žaisti komerciniuose turnyruose, kad susikurčiau sau finansinę bazę, nes tuo metu pinigų neturėjau ir jokio finansavimo niekada iš nieko Lietuvoje nesu gavęs. Atvirai tariant, nuo pat

jei lietuvis kažką laimi, tai visi džiaugiasi, kalba apie tai, bet jei truputį nepasiseka, tuoj pamiršta. Jei pasieki pergale, žmonės nori su tavimi fotografuotis, o jei nepasisekė, tada tavęs lyg ir nėra. Panašiai juk dabar yra ir R. Berankiui, kuris galbūt ne taip greitai tobulėja, kaip mūsiškiai norėtų. Gaila, kad taip yra, nes žaidėjui reikalinga motyvacija tobulėti. Taip daroma užsienyje: jei tau ir nepasisekė, tave palaikys, paskatins nenusiminti ir toliau tikėti savimi.

– Pakalbėkime apie teniso ir kitų sporto šakų rėmimą Lietuvoje po Nepriklausomybės atgavimo. Ar neatrodo, kad rimtai remiamas vien tik krepšinis?

– Krepšinis Lietuvoje – politika, o tai ir yra problema. Juk sportas – tai ne vien tik krepšinis. Juk iki Nepriklausomybės paskelbimo nebuvo taip, kad ši sporto šaka pas mus būtų visiškai numeris vienas. Turėjome juk ir aukšto lygio futbolo komandą, lengvaatlečius, stalo tenisą. Tačiau vėliau užgimė labai gili krepšinio tradicija, visi tik į tai kreipė dėmesį ir nuo to nukentėjo visas kitas sportas. Ir dabar po 19 nepriklausomybės metų Lietuva nieko daugiau neturi: nėra net sportinio lengvosios atletikos maniežo, nei vieno naujo futbolo stadiono... Sostinėje, kur gyvena daugiau kaip pusė milijono žmonių, tėra vienintelis uždaras teniso aikštynas. Net gerokai mažesnėje kaimyninėje Estijoje jų sostinėje Taline tokių – apie šimtas. O Amerikoje čia juk kiekviename rajone yra sportiniai kompleksai, kuriais gali nemokamai naudotis visi gyventojai. Deja, mūsų valstybė neturi investavimo į žmones politikos. Taigi ir tenisą Lietuvoje gali sau leisti žaisti tik turtingų tėvelių vaikai.

– Per savo dviejų dešimtmečių karjerą gal išliko atmintyje koks nors vienas sėkmingiausias turnyras, įdomiausia aplankyta šalis ar įmantriausia kova?

– Kiekviena aplankyta šalis yra įdomi ir ypatinga, kiekvienas turnyras turi kažką tokio, ko nėra kitur. Negalėčiau ko nors išskirti. Maloniausi laimėjimai turbūt buvo „Bundeslygoje“, juk Vokietijoje yra tikrai nemažai aukšto lygio žaidėjų. Tuo tarpu Amerikoje pirmą kartą apsilankiau 1998 metais, tuomet su vienu vokiečiu boksiniu nusprendėme nuvykti į teniso varžybas Florida valstijoje, tačiau nežaidžiau kvalifikaciniame turnyre, nes neturėjau pakankamai vertinimo taškų, turėjau sužaisti prieškvalifikaciniame varžybose ir jas laimėjau, gavau kvietimą rungtyniauti kvalifikaciniame turnyre, tačiau jau pirmajame rate pralaimėjau. Prieš kelerius metus nuvykau į California pas vieną savo draugą, kur susipažinau su kitais lietuviams. Kelionės į Vakarus metu pakeičiau susipažinau su vienu iš šio lietuvių teniso turnyro organizatorių dr. Leonidu Šternu ir štai dabar pirmą sykį atvykau į Rytų pakrantę.

– Kokį įspūdį Jums paliko New York, čia sutikti lietuviai ir lietuvių surengtas turnyras?

– Turnyras atrodo labai gerai. Aš čia neatvažiavau būtinai kažko laimėti, mano karjera jau pasibaigusi,

Rolandas Muraška (centre) su jam baigiamosiose rungtynėse pralaimėjusiu čikagiečiu Audriumi Verbicku (d.) ir trečiąją vietą užėmusiu dar vienu „Vėjų“ miesto atstovu Marijumu Balčiūnu (k.).

kas buvo gerai. Sutikau nemažai pasaulinio lygio žaidėjų ir žaisdamas tuose turnyruose įgaudavau naudingos patirties. Papuoliau į Sąjungos jaunių rinktinę. Tačiau su šia komanda į užsienį taip ir neišvažiavau, nes kažkada mano tėvas bandė bėgti į užsienį... Žodžiu, mane laikė politiškai nesubrendusiu, bijojo, kad pabėgsiu į Vakarus. Iki Lietuvos Nepriklausomybės ir neturėjau galimybės profesionaliai sportuoti: buvau lyg uždarytas už sienos, niekada neteko žaisti rimčiausiame lygyje ir tobulėti tarptautiniu mastu. Na, o subyrėjus SSRS patekau į savotišką duobę, nes Lietuvoje tenisas dar nebuvo populiarus. Patys geriausi Rusijos žaidėjai išvažiavo į Ameriką, Kanadą, Vokietiją. Ir man jau buvo atėjęs tas laikas, kai reikėjo žaisti pasaulinio lygio čempionatuose. Atrodė, viskas pasikeis į gerą pusę, kai man buvo 17 metų – į Lietuvą atvažiavo Vito Gerulaičio tėvas Vytautas dalyvauti Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse. Tada aš nugalėjau ir atsirado lyg ir viltis, kad kai tokie žmonės dalyvauja varžybose, gal ir man pavyks su jais užmegzti ryšius, juk Amerika visiems tuo metu atrodė kažkas ypatingo. Tačiau vietoj to, kad kaip Gerulaitis norėjo, kad į Ameriką atvyktų jauni

vaikystės buvau nusiteikęs iš nieko nelaukti pagalbos. Esu dėkingas pavieniams teniso puoselėtojams, kurie duodavo man šiek tiek lėšų nuvykti tai į vieną turnyrą, tai į kitą, tačiau beveik viską turėjau pats užsidirbti ir sukurti. Vokietijoje uždirbęs pinigų pradėjau žaisti tarptautiniame lygyje. Gyvenime profesionaliai žaidžiau tik kokius 8 mėnesius, iškopiau į pasaulio geriausių žaidėjų 200-tuką. Tačiau greitai pervargau, nes buvau išnaudojamas savo vokiečio trenerio, kuris norėjo gan greitai atgauti savo investicijas, gavau traumą, tada pradėjau labai abejoti, ar verta toliau kažko siekti. Karjeroje pasiekiau aukščiausią tašką Vokietijoje, buvau daug kartų įvairių regionų čempionu, be problemų aplošdavau ir tuos žaidėjus, kurie turėjo aukštesnius įvertinimus nei aš, tačiau vėliau profesionaliai taip ir nežaidžiau.

– O Lietuvos rinktinė? Juk žaidėte „Davis“ taurės turnyruose beveik 2 dešimtmečius, laimėjote ir Prezidento taurę?

– Taip, už savo šalies komandą niekuomet neatsisakydavau sužaisti „Davis“ taurės varžybose. Gaila tik, kad neturėjome gero „antro“ numerio, kad galėtume labiau pasipriešinti tituluotesniems savo varžovams. Nuo 1992–1993 m. sezono grįždavau į Lietuvą ir Prezidento taurės varžyboms, norėjau palaikyti tą sumanymą. Pirmasis turnyras įvyko kaip tik man prieš išvykstant į užsienį. Aš jį laimėjau – buvo labai gerai suorganizuotas. Nors iki tol visi manė, kad nesu pakankamai aukšto lygio žaisti ir Lietuvoje. Vykstant pirmajai Prezidento taurėi, man net neleido viešbutyje gyventi, kur vyko turnyras, nei maitinimo davė, kaip kitiems. Kažkaip tuo metu Lietuvoje funkcionieriai labai norėjo pasirodyti prieš užsieniečius, o saviems lietuviams – nieko. Bet man tai išėjo į gera. Dar kelis kartus sugrįždavau į šios taurės varžybas, laimėjau man atrodo gal 4 ar 5 kartus. Tik gaila, kad pas mus,

Rugpjūčio 29–30 d.d. įvykusio lietuvių teniso turnyro Long Island (NY) dalyviai. Autorių nuotr.

Moterų turnyro prizininėmis tapo Eglė Kulbokas (1 v. – Čikaga), Ramutė Žukaitė (2 v. – NY, nuotraukoje) ir Diana Krikščiūnienė (3 v. – Toronto, Kanada). Apdovanoja ŠALFASS teniso sekcijos vadovas Eugenijus Krikščiūnas (k.) ir LR konsulas Aleksandras Kudaba (viduryje). **Jono Kazemekaičio** nuotr.

tačiau labai smagu susitikti su lietuviais už Atlanto. Būdamas dabar Amerikoje net nesijaučiu, kad esu ne Lietuvoje – sutikti žmonės labai šilti, malonūs. Tikrai esu dėkingas organizatoriams už šį puikų renginį. Būtų labai smagu, jei toks teniso turnyras taptų kasmetiniu, tada vis stiprėtų ryšys tarp lietuvių čia ir iš Lietuvos.

– Nusivylus ne itin geranoriška Lietuvos didžiojo sporto funkcionierių politika palikote Lietuvą, profesionalios karjeros toliau siekėte Vakaruose. Tačiau praleidus Vokietijoje daugiau kaip dešimtmetį, vis vien grįžote į Tėvynę – iš kur tas patriotizmas?

– Esu susidaręs nuomone, kad funkcionieriai tam ir yra, kad pasirūpintų visų pirma tik savimi. Iš jų

nieko laukti nereikia. Reikia organizuoti viską savo jėgomis, ką aš ir dariau. Taigi ir žaidžiau sau. Visgi išlikau lietuviu, myliu savo gimtinę. Aš niekada užsienyje nebuvau laimingas. Nors Vokietijoje praleidau 12 metų, tačiau visada galvojau, kad jau sugrįšiu. Pinigai man nebuvo visas gyvenime, turiu kitas vertybes – šeimą (žmona vilnietė Jūratė ir 3 dukros, lapkričio mėnesį turėtų gimti dar vienas vaikelis), kuri yra daug svarbiau. Sportinę karjerą jau kaip ir užbaigiau. Per tiek metų kelionių šiek tiek ir nuvargau, juolab negali visą laiką būti ant ratų. Taip ir apsisprendžiau grįžti į tėvynę. Nes vis skaičiavau dienas iki grįžimo namo. Dabar to nebėra, laiko nebeskaičiuoju, Lietuvoje esu laimingas.

– Ačiū už pokalbį, sėkmės!

Sekmadienį, rugpjūčio 30-ąją, į teniso turnyrą atskubėjo ir LR konsulas NY Aleksandras Kudaba (k.), apdovanojęs varžybų nugalėtojus ir prizininčius vyrų „A“ lygyje, Rolandas Muraška (d.). **Algirdo Grybo** nuotr.

Priėmimo metu atgiję prisiminimai, net pagal Evangeliją

LEONIDAS RAGAS

Šių metų liepos 6 d. teko dalyvauti Vilniuje Valstybės – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos proga surengtame prezidento Valdo Adamkaus ir ponios Almos Adamkienės kviestiniam priėmimui prezidentūros kieme. Oficialias prakalbas pasakė Prezidentas ir Švedijos karalius Karlas Gustavas XVI.

Karalius pripažino, kad santykiai tarp Lietuvos ir Švedijos ne visuomet buvo taikūs, kad kartais šalis buvo atskirtos viena nuo kitos, kad būta ir visiškos tylos ir kad dėl viso to tenka apgailestauti. Tačiau jis pasidžiaugė, kad dabar vėl mus jungia abiejų kraštų kaimynystė ir narystė Europos Sąjungoje, kad mūsų draugystė yra stipri, o dialogas – veiklus.

ir amerikiečių publiką. Tad už nuopelnus garsinant lietuvišką meną JAV buvo prezidento Valdo Adamkaus liepos 5-osios rytą apdovanotas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, kuris tą vakarą puošė Arnoldo krūtinę. Beje, Nijolė Voketaitienė irgi nėra be talento: ilgus metus buvo ir vis dar yra žymi Amerikos ramos (runway) ir žurnalų bei kaip „Hyatt Retirement Home“ lankstinukų reklamų manekenė (angl. model). Savo profesiniu vardu „Nijolė“ ji taip pat prisidėjo prie Lietuvos vardo garsinimo. Pasirodo, Nijolės talentas turi ir lietuvių Tautos žadintojų genų – močiutė iš tėčio pusės buvo kunigo poetė, teologijos daktaro Jono Mačiulaičio-Maironio sesuo, o močiutė iš mamos pusės – rašytojo, medicinos dak-

Solistas A. Voketaitis su buvusiu LR gen. konsulu Čikagoje, dabartiniu Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės direktoriumi Arvydu Daunoravičiumi.

Karlui Gustavui XVI bekalbant, negalėjau neprisiminti po Antrojo pasaulinio karo pabaigos sovietams pataikujančių, o mus pabėgėlių slepiančių įvykių: švedų brutalaus perdavimo sovietams karo metu Švedijoje atsidūrusių pabaltiečių ir aukso, kurį Lietuva patikėjo švedams saugoti, atidavimą sovietams.

Priėmimo pradžioje, vos įėjus pro vartus, teko pasikalbėti su solistu Arnoldu Voketaičiu ir jo žmona Nijole, prisiminti jo pirmuosius metus, siekiant dainininko karjeros po 1954–1957 metais atliktos prievolės JAV armijoje, kur, kaip klasikinis solistas, jis koncertavo su JAV kariuomenės orkestru (U.S. Armed Forces Band) Baltuosiuose rūmuose Washington, DC ir po visą Ameriką. Tuo laikotarpiu veikė populiarus Arthur Godfrey televizijos ir radijo programa, kurioje, laimėjęs talentų konkursą, 1958 ir 1959 metais A. Voketaitis pasirodė dvylika kartų. Sodriu baritono tembru bei laisva vaidyba jis žavėjo milijonus, tarp jų ir mane su žmona. Nekantariai laukdavome mūsų tautiečio pasirodymo – ir dėl „Voketaitis“ pavardės, ir dėl vienos kitos padainuotos lietuviškos dainos, dėl minimo, tarp amerikiečių anuo metu mažai žinomo Lietuvos vardo. Su laiku tapęs įtakingu muzikos pasaulyje, Voketaičio pastangomis lietuviška muzika bei lietuviai menininkai pasiekė

taro Vinco Kudirkos jauniausioji sesuo.

Vakarui baigiantis ir svečių miniai pratuštėjus, susidarė palanki proga, niekam netrukdam išsikalbėti su buvusią sąžinės ir tikėjimo kaline, disidente, Lietuvos laisvės kovotoja ir už tai Lietuvos nepriklausomybės ir Sausio 13-osios medaliais ir Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro Didžiųjų Kryžiumi apdovanota Nijole Sadūnaite. Ji nuo 1956 metų priklausė Švč. Nekaltosios Mergelės Marijos tarnaičių vienuolijai, kurios narės rengiasi paprastai, ne jokių abitų. Seselę Nijolę pažinojau iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios (LKB) kronikų nuo praeito šimtmečio aštunto dešimtmečio. Tose LKB kronikose lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis buvo rašoma apie jos kalinimą sovietų lageriuose už dauginimą ir platinimą tų Kronikų, apie jos paslapčių neišduodančią tvirtą laikyseną tardymo metu, jos nuotaikingą būdą, meilę visiems žmonėms, ne tik lietuviams, net ir tiems kėgėbistams, kurie ją tardė, nuodijo, mušė. Šaltojo karo metu per tas Kronikas laisvasis pasaulis sužinodavo ne tik apie Sadūnaitės stoisą elgesį, bet ir apie iš žemėlapių ištrintą Lietuvos vardą.

Prisiminėm 2000-uosius, kai ses. Nijolė per Vasario 16-osios šventę prezidentūroje **Nukelta į 9 psl.**

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Kaunas, rugsėjo 17 d. (ELTA) – Sostinės Naujininkų mikrorajone atidengta menininko Dariaus Bražiūno skulptūra „Paparčio žiedas“. „Paparčio žiedas“ – sėkmės ir laimės ženklas – simboliškai atvers miesto vartus atvykusiems ir linkės sėkmės iš miesto išvykstantiems“, – sakė Vilniaus meras Vilius Navickas. Pasak kūrinio autoriaus D. Bražiūno, literatūrinė metafora „Paparčio žiedas“ leidžia pabrėžti iš amžių glūdumos mus pasiekusius sakmes, padavimus apie žmogiškos laimės paieškas ir taip pristatyti Lietuvos vardo paminėjimą tūkstantmečio aplinkoje. **ELTOS** nuotr.

Siūloma įkurti Nacionalinį vėžio institutą

Vilnius, rugsėjo 17 d. (ELTA) – Seimo Sveikatos reikalų komiteto narės Dangutės Mikutienės siūlymu 60 Seimo narių Vyriausybei pateikė pareiškimą steigti Nacionalinį vėžio institutą.

Pareiškime teigiama, kad, siekiant pagerinti onkologinių ligų gydymo padėtį Lietuvoje, tikslinga Vilniaus universiteto Onkologijos institutą (VUOI) pertvarkyti į valstybinį mokslinį institutą – Nacionalinį vėžio institutą (NVI). Siūloma siekti, kad jis atitiktų europinius standartus.

VUOI, tapęs nacionaliniu, vykdytų svarbius ilgalaikius tarptautinio lygio mokslinius tyrimus, atstovautų Lietuvai sprendžiant su vėžio kontrole susijusius klausimus, užtikrintų tęstinės Vėžio kontrolės programos įgyvendinimą Lietuvoje, teiktų aukščiausio lygio specializuotas onkologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugas šalies ir užsienio gyventojams.

D. Mikutienės teigimu, Lietuvoje mirtingumo ir sergamumo onkologinėmis ligomis santykis yra vienas

didžiausių Europoje. Kasmet Europoje onkologinis susirgimas nustatomas 3,2 mln. žmonių. Didėjant sergamumui šiomis ligomis ir mirtingumui nuo jų, onkologija visame pasaulyje laikoma išskirtine medicinos sritimi.

„Lietuvoje per metus šie susirgimai nustatomi per 16,000 žmonių, tačiau onkologijos sritis nėra laikoma išskirtine – šios srities finansavimas yra prastas, pagalba ir gydymas onkologiniais vaistais nėra lengvai prieinami ligoniams, nėra stebėsenos sistemos, todėl nedelsiant reikia spręsti šią opią problemą“, – sako Seimo narė D. Mikutienė.

Pasak jos, ligoniai po sunkių operacijų yra paliekami likimo valiai, nes šeimos gydytojai, kad ir kaip stengtųsi, nėra pajėgūs suteikti kokybiškas specializuotas paslaugas ir nėra aiškiai numatytos duomenų apskaitos ir stebėsenos sistemos tarp šeimos gydytojų ir Onkologijos instituto medikų.

H. Daktaro advokatai apskundė teismo nutartį

Vilnius, rugsėjo 17 d. (BNS) – Nuo Lietuvos teisėsaugos besislapščiusio Kauno nusikaltėlių vadeivos Henriko Daktaro advokatai apskundė Bulgarijos miesto Varnos apygardos teismo nutartį dėl leidimo įtariamąjį perduoti Lietuvai.

Varnos apeliacinis teismas nusprendė, kada nagrinėti šį skundą. Šis teismas atmetė paliko H. Daktarą suimtamą tol, kol bus išspręstas klausimas dėl jo perdavimo Lietuvai.

Kauno nusikalstamo pasaulio au-

toritetu vadinamas H. Daktaras Bulgarijoje sulaikytas rugsėjo 4 d. H. Daktaras teistas penkis kartus.

Tuo tarpu Bulgarijoje surengtoje spaudos konferencijoje „Henyts“ žmona Ramutė Daktarienė ir jo advokatas Branimiras Balačevs kartojė, kad H. Daktaras yra smulkus verslininkas ir jokiai gajai nepriklausė, o yra persekiojamas už privatizavimo laikotarpio korupcijos atskleidimą.

Seimui vadovaus I. Degutienė

Atkelta iš 1 psl.

Kaip vieną pirmųjų savo darbų I. Degutienė nurodė kandidato į Seimo kanclerio paieškas. „Ši pareigybė labai svarbi. Seimo kanceliarija negali būti pajuokos objektas, negali vykti intrigos, visi kiti dalykai, kurie buvo“, – sakė I. Degutienė.

Ji taip pat užsiminė apie galimas pertvarkas Seimui pavaldžiose įstaigose. I. Degutienės nuomone, palyginti su kitomis valstybėmis, Lietuvoje galbūt yra per daug Seimo kontrolierių.

Prieš balsavimą ne tik valdančiosios daugumos, bet ir opozicijos at-

stovai negailėjo pagyrų I. Degutienei. Jie tvirtino, kad pasirinkta pati tinkamiausia kandidatė, patyrusi politikę.

Opozicinės frakcijos Tvarka ir teisingumas narys Egidijus Klumbys kritikavo I. Degutienę, primindamas „Williams“ istoriją.

Seimo moterys džiaugėsi, kad pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje Seimui vadovaus moteris.

49 parlamentarų grupės vardu I. Degutienės kandidatūrą pateikė Seimo vicepirmininkas Česlovas Vytautas Stankevičius. I. Degutienė pakeitė iš Seimo pirmininko pareigų atleistą Arūną Valinską.

Valstybės kontrolė ėmėsi LRT veiklos patikrinimo

Vilnius, rugsėjo 17 d. (BNS) – Valstybės kontrolė (VK) pradėjo Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) veiklos patikrinimą.

Kaip teigė valstybės kontrolierė Rasa Budbergytė, planuojama tikrinti, kaip įgyvendinami praėjusio LRT veiklos patikrinimo nurodymai bei ar tinkamai ir taupiai naudojamos valstybės lėšos.

Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitete buvo svarstyti nesutarimai tarp LRT ir Lietuvos radijo ir televizijos centro (LRTC), kilę kuomet LRTC kreipėsi į šalies bei atitinkamų įstaigų vadovus, pranešdamas, jog nuo spalio 1 d. stabdo LRT programų rodymą po nesėkmingų derybų su LRT dėl susidariusios skolos panaikinimo. LRT skola siekia 3 mln. litų.

Išklausę LRT generalinį direktorių Audrių Siaurusevičių ir LRTC

generalinį direktorių Algirdą Vydmontą, komiteto nariai nutarė kreiptis į Valstybės kontrolę, kad ji ištirtų, ar tinkamai ir skaidriai buvo naudojamos valstybės lėšos šiose įstaigose.

Tačiau valstybės kontrolierė tikino, jog LRT veiklos patikrinimą buvo numatyta pradėti jau anksčiau, todėl komiteto raginimas tam įtakos neturėjo.

Be to, anot R. Budbergytės, VK negali atlikti audito LRTC, kaip kad ragino Seimo komitetas, nes LRTC nėra valstybės įstaiga.

Kaip skelbiama Valstybės kontrolės oficialiame interneto puslapyje, Valstybės kontrolė atlieka dviejų rūšių valstybinį patikrinimą – finansinį (teisėtumo) ir veiklos. Veiklos patikrinimu siekiama įvertinti, ar valstybės lėšos ir turtas naudojamas taupiai ir tinkamai.

Jachtos „Gold of Lithuania“ įgula prisistatė Vatikanui

Vilnius, rugsėjo 17 d. (Lietuvians.com) – Lietuvos vardo tūkstantmečio jubiliejų piligrimine kelione pažymėti nusprendusi lietuvių jachtos „Gold of Lithuania“ įgula aplankė Romą ir Vatikano miestą. Šventuoju sostu vadinamame mieste įgulos nariai susitiko su Vatikano valdytoju jo eminencija kardinolu Giovanni Lajolo. Antram pagal rangą po popiežiaus asmeniui buriuotojai iš Lietuvos pristatė savo misiją ir išsikeltus tikslus.

„Mums džiugu matyti, kad jauni ir veiklūs žmonės šitaip garsina savo šalį ir jo sostinę – Vilnių. Linkime kuo geriausios kloties jūsų įgulai, o kartu – ir visai Lietuvai“, – sakė jo eminencija kardinolas Giovanni Lajolo.

Aplankę šventas vietas lietuviai išgirdo ir gerąją naujieną – Vatikano muziejus sutiko priimti dovanas iš Lietuvos. Jau visai netrukus Vatikaną turėtų pasiekti Lietuvos sostinė Vilnių pristatanti skulptoriaus Rimo Girskio angelo skulptūra ir „Sotheby's“ aukciono pripažintos lietuvių menininkės Violetos Juškutės darbas „Angelo Sparnas II“.

„Labai laukėme mūsų įgulos atvykimo į Romą ir Vatikaną. Kelionės metu teko susidurti su įvairiais ne-

pritekliais, nepalankiais vėjais ir audromis, tačiau tai tik dar labiau sustiprino mūsų dviasią“, – sakė jachtos „Gold of Lithuania“ šturmanas ir vienas iš piligriminės kelionės sumanytojų Donatas Juškus.

Ši piligriminė kelionė prasidėjo Kroatijoje, tęsėsi Albanijoje, Graikijoje, Kretoje, Maltoje, Sardinijoje ir Korsikoje. Minėdami savo valstybės šventę šių valstybių ir salų uostuose lietuviai iškėlė mižinišką Lietuvos vėliavą, lankė šventas vietas. Iš Italijos sostinės per Palermo ir Bario miestus lietuvių piligrimų įgula grįš į Kroatiją, iš kurios keliaus atgal į Lietuvą.

Kelionės organizatoriai tikisi, kad ši kelionė bus naudinga mezgant ir plėtojant tolesnius diplomatinis, ekonominius ir kultūrinius ryšius. Pilgrimai taip pat veža skiriamuosius Vilniaus mero raštus, kuriuose aplankyto miestų gyventojai kviečiami apsilankyti Lietuvoje ir Vilniuje. Istorinio plaukimo metu kuriamas kelionės fotografijų albumas ir dokumentinis vaizdo filmas, buriuotojų misija ir patirtis bus įprasminta kelionių apybraižų knygoje, kurią rašys žinomas Lietuvos rašytojas Tomas Staniulis.

Vilnius, rugsėjo 17 d. (ELTA) – Lietuvos nacionaliniame muziejuje atidaryta bendra Lietuvos nacionalinio ir Rusijos etnografijos muziejaus paroda „Senoji Lietuva“. **ELTOS** nuotr.

Pasaulio naujienos

Pasak Pentagono, šis sprendimas susijęs su JAV padaryta išvada, jog Iranas šiuo metu mažiau dėmesio skiria tolimojo nuotolio raketų kūrimo programai.

JAV tikslina PRG skydo plėtros Europoje planą

Washington, DC, rugsėjo 17 d. (AP/BNS) – JAV prezidento Barack Obama administracija „smarkiai patikslins“ priešraketinės gynybos (PRG) skydo plėtros Rytų Europoje planą, dėl kurio labai pablogėjo Washington ir Maskvos santykiai, pranešė Pentagonas. Pentagono atstovas spaudai Geoff Morrell sakė, kad šis planas buvo pakeistas siekiant geriau apsaugoti Europoje esančias JAV pajėgas ir NATO sąjungininkes nuo Irano raketų išpuolių.

Pasak Pentagono, šis sprendimas iš dalies susijęs su JAV padaryta išvada, jog Iranas šiuo metu mažiau dėmesio skiria tolimojo nuotolio raketų, nuo kurių apsaugoti buvo vystoma PRG sistema, kūrimo programai.

JAV prezidentas per telefoninį pokalbį su Čekijos ministru pirmininku Jan Fischer pranešė, kad jo vyriausybė atsisakė planų įkurti priešraketinės gynybos (PRG) skydo elementus Vidurio Europoje.

J. Fischer sakė, kad Lenkijai, kurioje pagal ankstesnio JAV presiden-

to George W. Bush administracijos planą turėjo būti įrengta raketų gaudytuvų baterija, buvo pranešta „tokia pačiu būdu“.

Pasak jo, šio sprendimo priežastys bus išsamiai paaiškintos po vėliau Prahoje įvyksiančių derybų su JAV delegacija, kuriai vadovauja gynybos sekretoriaus pavaduotoja politikos reikalams Michelle Flournoy.

„Žinome, kad Jungtinės Valstijos peržiūrėjo radaro statybos planus ir iš naujo įvertino specifines grėsmes, o viena iš galimybių gali būtų radaro statybos planų atsisakymas“, – aiškino J. Fischer.

„Dabar grėsmę kelia artimojo ir vidutinio, o ne tolimojo nuotolio raketos. Amerikiečių pusė nusprendė, kad tai yra rimčiausia grėsmė, šis sprendimas yra jų reakcija“, – pridūrė jis.

J. Fischer taip pat sakė, kad B. Obama jį patikino, jog Washington ir Praha „strateginis bendradarbiavimas bus tęsiamas; kad JAV tebelaiiko Čekiją viena iš artimiausių sąjungininkių“.

JAV žvalgyba įtraukė Rusiją į naują blogio ašį

Vilnius, rugsėjo 17 d. („Lietuvos žinios“) – JAV žvalgyba įtraukė Rusiją į naują blogio ašį – sąrašą šalių, kurios galimai kelia grėsmę Amerikai. Didžiausiais Amerikos nedraugais JAV žvalgyba įvardijo Iraną, Šiaurės Korėją ir Kiniją. Rusija taip pat paminėta kaip šalis, galinti pakenkti JAV planams.

Nacionalinės žvalgybos direktoriaus Dennis Blair ataskaitoje sakoma, kad Iranas ir Šiaurės Korėja kelia pavojų JAV saugumui dėl savo branduolinių ambicijų ir raketų. Ypač pavojinga dėl „nenuspėjamo elgesio“ laikoma Šiaurės Korėja. Rusija, nors ir yra JAV partnerė daugelyje pasiūlymų, pavyzdžiui, naikinant branduolines atliekas arba kovojant su terorizmu, tuo pat metu ieško būdų, kaip stiprinti savo galią bei įtaką, „ir gali apsunkinti JAV interesų įgyvendinimą“.

Rusija, Kinija ir Iranas yra nauja „blogio ašis“ – pavojinga triada, turinti balistinių raketų. Tačiau galima grėsmė nebūtinai reiškia, kad su šiomis šalimis negalima palaikyti gana normalių ir tvirtų ryšių.

Kai kurios šalys kelia grėsmę JAV planams tradiciniais būdais –

karine jėga ir šnipinėjimu, ir moderniais, tokiais kaip internetiniai išpuoliai. Pastarojoje srityje Nacionalinės žvalgybos vadovas D. Blair, kuriam pavaldžios visos 16 amerikiečių specialiųjų tarnybų, išvelgia didžiausią Rusijos ir Kinijos keliamą pavojų. „Interneto erdvėje Kinija elgiasi labai agresyviai. Ir Rusija“, – sakė Amerikos žvalgybos vadovas.

D. Blair taip pat pranešė, kad išlaikyti JAV žvalgybą kasmet atsieina 75 mlrd. dolerių. Šie pinigai skiriamai visoms amerikiečių specialiosioms tarnyboms ir Pentagono karinei žvalgybos programai Irake, Afganistane bei kitur.

Visas JAV specialiąsias tarnybas vienija bendra nacionalinė žvalgybos programa, sukurta 2005 m. siekiant kontroliuoti visų žvalgybos padalinių veiklą. Taip nuspręsta tada, kai JAV žvalgyba nesugebėjo užkirsti kelio rugsėjo 11-osios teroro išpuoliams ir padarė neteisingą išvadą, kad Irakas turi masinio naikinimo ginklų.

Svarbiausiais savo tikslais Nacionalinė žvalgyba ir B. Obama administracija laiko kovą su terorizmu ir masinio naikinimo ginklų neplatinimą.

EUROPA

BERLYNAS

Molotov kokteiliais apsiginklavusiam 19-mečiui užpuolikui puolant vieną Vokietijos mokyklą buvo sužeisti dešimt žmonių, iš jų trys – sunkiai, pranešė pareigūnai. „Užpuolikas buvo suimtas, sužeistieji nuvežti į ligoninę. Šis išpuolis įvyko netoli Niurnbergo esančio Bavarijos žemės miesto Ansbacho vidurinėje mokykloje, kurioje mokosi 600–700 moksleivių. Tarp sužeistųjų buvo moksleivių ir mokytojų, o įtariamasis užpuolikas yra baigęs tą mokyklą.“

VARŠUVA

Lenkijos teismas nuteisė Baltarusijos pilietį pusšesštų metų laisvės atėmimu už šnipinėjimą Minsku, pranešė teismo atstovas spaudai. 43-ųjų metų Sergej Monič buvo pripažintas kaltu „dėl informacijos, susijusios su Lenkijos nacionaliniu saugumu, perdavimo užsienio žvalgybos tarnyboms“. S. Monič buvo suimtas Lietuvoje 2006 m. per bendrą Lenkijos ir Lietuvos specialiųjų tarnybų operaciją. Pats suimtas savo suėmimą pavadino „politine provokacija“.

MINSKAS

Baltarusijos policija sumušė opozicijos protestuotojus ir 30 jų suėmė per demonstraciją, kuri buvo surengta minint kai kurių opozicijos narių dingimo 10-ąsias metines, pranešė įvykius stebėjęs vienas naujienų agentūros AFP žurnalistas. Apie 50 žmonių, susirinkusių Minsko Spalio aikštėje, laikė opozicijos veikėjo Viktor Gončar ir verslininko Anatolij Krasovskij portretus. Šie asmenys dingo be žinios 1999 rugsėjo 16 d. Protestuotojus apsupo riaušių policija ir naudodama jėgą išstūmė iš aikštės.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas B. Obama perspėjo „nedelsiant“ nepriimsiantis sprendimo dėl Afganistane esančių

karių skaičiaus, kai jų vadas pareiškė, jog šias pajėgas tikriausiai reikės dar labiau stiprinti. B. Obama šiuo metu nagrinėja įslaptintus patarimus dėl būsimos strategijos, kuriuos pateikė Afganistane esančių JAV pajėgų vadas generolas Stanley McChrystal. Manoma, kad jis pateiks atskirą oficialų prašymą sustiprinti šias pajėgas, kurias dabar sudaro apie 62,000 karių.

Kongreso nariai balsavo dėl išpėjimo respublikonui Joe Wilson už jo pastabą prezidentui B. Obama „meluoti“, ištartą, kai prezidentas Kongrese kalbėjo apie sveikatos apsaugos sistemą. Demokratai primygtinai reikalavo, kad delegatas prisipažintų, jog tai, ką jis pasakė, buvo rimtas etiketo pažeidimas. Pats J. Wilson nenusileidžia ir sako, kad neprivalo Kongreso atsiprašyti. J. Wilson sakė, kad B. Obama „maloningai priėmė mano atsiprašymą ir šis reikalas yra baigtas“. R. Wilson pyktis prasiveržė, kai prezidentas mėgino įtikinti Kongreso narius, jog neteisėti imigrantai negalės pasinaudoti jo siūlomą sveikatos apsaugos planu.

Naujų statybų apimtys JAV ir leidimų pradėti statybas skaičius rugpjūtį išaugo, ketvirtadienį pranešė Komercijos departamentas. Naujų namų statybos apimtys per metus augo 1,5 proc. iki 598,000 namų. Leidimų pradėti statybas skaičius per metus augo 2,7 proc. iki 579,000.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Izraelio prezidentas Shimon Peres Jungtinių Tautų (JT) komisijos ataskaitą apie Izraelio armijos karo nusikaltimus per operaciją Gazos Ruože pavadino „pasityčiojimu iš istorijos“. Ataskaitoje pažymima, kad tiriant buvo nustatyti 36 tokie įvykiai, kaip taikių gyventojų su balta vėliava sušaudymas, sprogmenų su „baltuoju fosforu“ naudojimas ir Izraelio kariškių prisidengimas vietos gyventojais kaip gyvuju skydu. Iš ataskaitos galima suprasti, kad tai buvo ne atsitiktiniai nusikaltimai – „Izraelio kariai taip elgėsi, laikydamiesi jiems duotų nurodymų“.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.	Air Freight
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.	
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

Italijoje laimėjo Rubens Barrichello

„Formulės –1“ Italijos Didžiojo laimiojo rungtynėse pirmąją vietą laimėjo „Brawn GP“ komandos atstovas Rubens Barrichello.

Iš penktos vietos pradėjęs lenktynes R. Barrichello Italijoje iškovojo vienuolikąją pergalę savo karjere

ir antrąją šiais metais. Antras lenktynes pabaigė kitas „Brawn“ komandos pilotas ir sezono lyderis Jensen Button. Trečias – Ferrari ekipos lenktynininkas Kimi Raikkonen.

Iš pirmos vietos rungtyniauti pradėjęs Lewis Hamilton po incidento liko 12-oje vietoje, o netikėtai iš antros vietos važiuojęs „Force India“ komandos pilotas Adrian Sutil užėmė aukščiausią savo karjere vietą – 4-tą. Giancarlo Fisichella su „Ferrari“ automobiliu baigiamąją liniją kirto devintas.

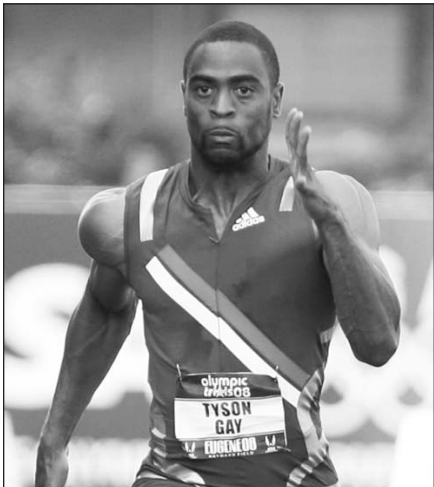
Likus keturiems ratams iki sezono pabaigos, toliau tvirtai čempionato įskaitoje pirmąją J. Button su 80 taškų. Antrąją vietą užima jo komandos draugas R. Barrichello – 66 taškai. Trečiąją ir ketvirtąją vietas užima „Red Bull Racing“ komandos pilotai – Sebastian Vettel – 54 taškai ir Mark Webber – 51,5. Penktąją vietą užima Kimi Raikkonen – 40 taškų.

Kitas ratas vyks Singapūre rugsėjo 27 dieną.

Virgilijus Alekna iškovojo auksą

Baigiamosiose šio sezono lengvosios atletikos varžybose aukso medalį disko metimo varžybose iškovojo Virgilijus Alekna.

Dukart olimpinis, dukart pasaulio ir kartą Europos čempionas V. Alekna, nusiviedęs diską 67,63 metrus, užlipo ant aukščiausio apdovanojimų pakylės laiptelio ir atsiėmė aukso medalį. Po itin prasto pasirodymo šių metų pasaulio čempionate Lietuvos disko metikas išpūdingai užbaigė sezoną.

Aukso medalis – Tyson Gay

Vyrų 100 metrų bėgimo varžybose aukso medalį iškovojo Amerikos sprinteris Tyson Gay, sidabrą – Asafa Powell, bronzą – Darvis Patton. Jamaikos bėgikas Usain Bolt šioje rungtynėse nedalyvavo. Pastarasis iškovojo aukso medalį 200 metrų varžybose, kur sidabrą laimėjo Wallace Spearmon, o bronzą – Brendan Christian.

Parengė Paul Triukas

Susipažinkime su pasaulio plaukimo prizinininku Giedriumi Titeniu

Atkelta iš 2 psl. o Vytautas visus metus rodė aukštus rezultatus, tačiau svarbiausiose varžybose jam nepasisekė”, – taip teisingo savo komandos draugą Giedrius.

Gerino ir Lietuvos pasiekimus

Pasaulio pirmenybėse Giedrius pagerino Lietuvos pasiekimus trijose rungtynėse, kur anykštėnas dalyvavo – 50, 100 ir 200 m plaukimo krūtine rungtynėse.

Po gero pasirodymo Romoje spaudos atstovams Giedrius teigė: „Tikiuosi, kad tai tik pakopa į didesnes aukštumas.“ Didėsnėmis aukštumomis jaunasis lietuvis įvardija olimpinį medalį ir pasaulio čempionato vardą.

Giedrius gyvena ir treniruojasi Anykščiuose, o į Vilnių, kur Mykolo

Romerio universitete neakivaizdžiai studijuoja viešąjį administravimą, atvyksta tik per sesijas. Vilniuje jis turi ir artimą draugę Armintą, su kuria bendrauja šešerius metus, tačiau vedybų jo planuose dar nėra, nes daugiausia dėmesio iki šiol skiria savo pamėgtam plaukimui.

Giedrius savo pasirodymu pasaulio pirmenybėse Romoje įrodė, kad ir neturint padorių sąlygų treniruotėms, galima daug pasiekti, jeigu tik labai užsispiriama. Lietuvio plaukiko gyvenamoje vietoje – Anykščiuose – vasaros metu net beveikia baseinas, tad jis treniruojasi netoliese esančiame Rubikių ežere. Iš pasaulio pirmenybių prizinininkų jis, turbūt, buvo vienintelis, treniravęsis tokio-kiukliomis sąlygomis. Tad sveikiname šį jaunuolį ir linkime jam dar geresnės sėkmės ateityje.

ŠALFASS praneša

2009 metų ŠALFASS golfo turnyras

Š. m. rugsėjo 5–6 dienomis Plymouth, Indiana įvyko 44-tasis ŠALFASS lietuvių golfo turnyras, kuriame dalyvavo apie 90 asmenų, suvažiuosiu iš artimų ir tolimesnių valstijų. Pirmąją dieną įvyko draugiškas golfo žaidėjų susipažinimas. Kitas dvi turnyro dienas vyko vyrų, moterų, jaunių ir senjorų golfo žaidynės.

Visi bendravo gražioje „Swan Lake“ kurorto gamtoje, svečiai draugiškoje atmosferoje dalijosi savo išpūdžiais ir golfo patirtimi. Pasibaigus turnyru įvyko puošnios vaišės, kuriose dalyvavo visi turnyro žaidėjai ir juos nuoširdžiai pasveikino šio renginio vadovai Linas Čepelė ir Rytas Kleiza. Jie padėkojo visiems atvykusiems – už meilę golfui. Turnyro laimėtojai buvo apdovanoti medaliais.

	Pirma vieta	Antra vieta	Trečia vieta
Vyrų Masters	Tomas Vaitkus	Linas Čepelė	Rytas Kleiza
Vyrų A	Ed Dumblauskas	Tomas Kleiza	Arūnas Dagys
Vyrų B	Arūnas Jonikas	Raimundas Čepelė	Tadas Glavinskas
Vyrų C	Steve Ignatavičius	Mike Kohlruss	Vytas Vaitkus
Vyrų D	Audrius Sriubas	Danielius Mockaitis	Zigmas Urba
Senjorų A	Harry Burt	Leonas Savėnas	Robertas Janukaitis
Super Senjorų	Vytas Vaitkus	Rimas Banys	Romas Šimkus
Jaunių A	Tomas Kleiza	Raimundas Čepelė	
Jaunių B	Danielius Mockaitis	Kovas Rugienius	Eric Sriubas
Moterų A	Jolanda Tomasic	Aldona Vaitkus	Irena Kleiza
Moterų B	Genė Rimkus	Rita Burt	Regina Pike
Moterų C	Roma Breen	Ona Antanaitis	Jean Berzanskis

Ir taip saulelei leidžiantis, visi skirstėsi namų link, linkėdami vieni kitoms laimingos kelionės. Vėl susitikime per kitą golfo sezoną. 45-asis ŠALFASS golfo turnyras įvyks Rebel Creek, Toronto mieste 2010 metais.

B.C.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 89

Traukiantis savo „Unic“ sunkvežimio kėbule aš vežiau ne vien štabo dokumentus bei įrangą, bet ir žuvusių karių kuprines su jų asmeniniais daiktais, kurie turėjo būti pagarbiai gražinti artimiesiems. Saugodamas šį svarbų krovinį aš, kartu su tuo pačiu vokiečių ūkvedžiu („Zahlmeister“), dažniausiai privalėjau važiuoti priekyje, kartais net gerokai pralenkdamas mūsų bataliono vyrus. Mūsų kariai neretai atsilikdavo ir dėl pasalų, kuriose tekdavo susikauti su bolševikų partizanais. Todėl per toli nuvažiavę į priekį, mes sustodavome kokiam kaime ir laukdavome, kol prisijungs likusi bataliono dalis. Tuomet savo krovinį iškraudavome laikinam sandėliavimui, o mašiną naudojome maisto pristatymui bei panašioms reikmėms.

Kartą, jau atėjus pavasariui, mums teko sustoti viename rusų kolchoze. Atsimenu, tada visas batalionas jau buvo išžygiavęs, o mes su ūkvedžiu kaip tik ruošėmės iš medinio sandėliuko pasikrauti savo krovinį – žuvusių karių kuprines ir keliauti toliau. Staiga iš kažkur užskrido bolševikų lėktuvai. Mes žinojome, kad sovietai tam, kad iš oro atskirtų, kur yra priešai, o kur – jų civiliai, savo piliečiams (moterims, vaikams bei seniams) buvo patarę ant galvų nešioti baltus arba šviesius apdangalus. Bet tuomet, jeigu kas iš civilių ir buvo lauke, tai ir tie kaip mat išsilapstė po stogu.

Aš išbėgau į centrinę gyvenvietės gatvę, abipus kurios rikiavosi medinės trobos. Cokolinė tų namų dalis buvo pakelta ant polių. Gal todėl, kad ta vietovė buvo pelkėta ar užliejama. Lėktuvų antskrydis visiems čia gyvenantiems bei laikinai apsistojušiams buvo labai netikėtas. Kolchoze trumpam įsivyravo betvarkė ir chaosas. Žemai pikiravo sovietų naikintuvas, pasišaudydamas iš kulkosvaidžio ir mėtydamas minas. Girdėjosi vokiškų šūkavimų. Kažkur žvengė pabaidyti arkliai... Žodžiu, vietoje ganėtinai ramaus užfrontės gyvenimo, čia vėl vyko „normalus“ Antras pasaulinis karas.

Bet kariauti aš buvau visai nepasiruošęs. Įdomiausia, kad tą akimirką prie savęs teturėjau tik vieną vienintelį ginklą, su kuriuo beveik nesiskirdavau – „Zeiss Ikon“ („Carl Zeiss / Jena“), ir kurį lemiamą akimirką ir nukreipiau į artėjantį rusų naikintuvą. Akimirksniu savo akimis gerai ir aiškiai pamačiau bolševikų lakūną su piloto kepture ir akiniais, iš prazvimbiančio lėktuvo kabinos mėtantį minas. Kaip tyčia, mano ginklas – geras vokiškas fotoaparatas, užsikirto ir aš nesugebėjau laiku ir tiksliai „iššauti“ ir „pataikyti“. Ruselis, numetęs miną, praskrido toliau, ir aš tuomet puoliau prie trobos, šalia kurios ji nukrito. Tas namas stovėjo atokiau, prie upelio. Ir aš, net nežinodamas, kad jame yra kariškių iš kažkokio kito, man nepažįstamo, dalinio. Sprogimas buvo išrausęs didelę duobę ir žemėmis bei purvu visiškai užvertė vieną vokiečių. Aš greitai, kaip šuva, jį atkapsčiau ir padėjau atsistoti. Apdūjęs viršila valėsi purvą, ypač iš užgultų ausų, bet niekaip neįstengė manęs išgirsti. Jis buvo visiškai

kai apkurtintas sprogimo. Greit iš tos trobos išbėgo daugiau vokiečių karininkų, kurie pasirūpino savo kontūzytu draugu, nusivesdami jį vidun. O aš nubėgau toliau, prie kito namo, į kurį mačiau irgi krito mina. Virš stogo ten iškilo tik nedidelis dulkių debesėlis, bet paties sprogimo dar nesigirdėjo. Įlėkęs vidun, prie stalo radau nuščiuvusią rusų kolchozininkų šeimyną: moterį, paauglę mergaitę bei kelis mažamečius vaikus. Visi vyrai nuo 18 iki 70 metų amžiaus jau seniai buvo bolševikų mobilizuoti, ginti savo „tėvo ir mokytojo, draugo Stalino“. Tą akimirką, kai į trobą pataikė mina, jie visi, susėdę prie stalo, valgė pietus. Likimas šeimynai pasirodė labai gailėstingas. Mina, pramušusi šiaudinį stogą ir lubas, įskrido tiesiai į gryčią ir pataikė ant buffetelio, stovėjusio prie sienos. Kiaurai perėjusi tą medinį baldą, ji dar pramušė ir grindis ir įkrito į gruntą, esantį po namu. Bet laimei iškart nesprogo ir, atrodė, kad vargšai žmogeliai tik ir laukia, kol tai įvyks.

– Vse na dvor! Bystra! (Visi greitai lauk!) – sukomandavau nuščiuvusiems kaimiečiams ir visi kartu tučiuojau atsidūrėme kieme. Bet „gailėstingoji“ rusų mina nesprogo ir vėliau, ir niekas nenukentėjo.

Staiga netoliese vėl išgirdau, triukšmą, kuriame aiškiai išsiskyrė stiprėjančios sužeisto žmogaus dejonės. Išbėgęs į gatvę, išvydau labai žiaurų reginį. Centrine gatve link manęs „zovada“ artėjo keturių pasibaidžiusių arklių kinkinys. Paskui save jie tempė sunkų brezentu dengtą vežimą, pilną kaip šieno prikrautą šautuvų. Vežikų jau nebuvo. Jie turbūt buvo spėję iššokti arba nusikratyti pakeliui. Po antskrydžio pastotė buvo atsiskyrusi nuo kažkur toliau išblaškytos didelės tokių vežimų vilkstinės ir atsitiktinai įvažiavo į šią gyvenvietę. Tikriausiai sekdamas paskui ją, čia ir užskrido tas rusų naikintuvas.

Norėdamas kažkaip sutramdyti įsismarkavusius arklius, aš išskėčiau rankas ir galvojau, kad taip juos sulaukysiu. Bet kai tie gyvuliai priartėjo, aš pamačiau, kaip jie vargšai kankinasi. Vienam iš pirmųjų arklių buvo lūžusios abi priekinės kojos, bet jis vis vien didžioje kančiose buvo verčiamas kitų bėgti pirmyn. Vienam iš galinių arklių iena buvo įsmigusi giliai į pasturgalį ir ten užsikabinusi. Šis, niekaip negalėdamas iš to išsilaisvinti, iš skausmo rėkte rėkė širdį veriančiu balsu, lygiai taip, kaip šaukia NKVD „gyvulių“ kankinamas žmogus. Dar niekad gyvenime nebuvau girdėjęs, kad taip šauktų arklys. Tas kankinių kinkinys prie mano akių visas išgriuvo ant šono, vežimas apsvirtė ir iš jo kaip malkos, išbyrėjo visi šautuvai. Čia tuojau pribėgo keli vokiečių karininkai ir keliais taikliais šūviais užbaigė sužeistų arklių gaišatį. Po to viskas nurimo taip greitai, kaip ir prasidėjo. Daugiau lėktuvų nesimatė ir nesigirdėjo, ir kiekvienas sugrįžome prie savo darbų.

„Zahlmeister“! Jau radau išlindusį iš savo slėptuvės. Jis nuoširdžiai stebėjosi mano „fotopožiūriu“ į priešlėktuvinę gynybą. Mes susikrovėme mantą ir keliavome toliau.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

Barrington: 847-852-2000

www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Priėmimo metu atgiję prisiminimai, net pagal Evangeliją

Atkelta iš 5 psl. protestavo dėl Prezidento paskirto medalio buvusiam kėgėbistui. Tarp apdovanotųjų už nuopelnus valdžiai nuo 1990 metų nepriklausomybės labai buvo ir buvęs KGB kontžvalgybos vadovas Marijonas Misiukonis, dalyvavęs paskutinio Lietuvos partizano Antano Kraujelio sunaikinime. Prisipažinau seselei, kad jos toks netikėtas elgesys priminė priesaiką iš Evangelijos: neteisk, kad nebūtum teisiamas, ir kad apie „pirmo akmens metimą“ prieš devynerius metus pasisakiau spaudoje. Mat nuo 1990 m. kovo mėn. iki 1991 m. lapkričio 19 d. M. Misiukonis buvo Pirmosios, Antrosios ir Trečiosios LR vyriausybės Vidaus reikalų ministras, jo žinioje esančiai Lietuvos ginkluotai institucijai byranti Sovietų Sąjunga stengėsi kiek galėjo įtakoti. Kai kurių Pirmosios vyriausybės ministrų nuomone, („Draugas“, 2000 m. vasario 19 d.), be M. Misiukonio ryžtingų pastangų ginant Lietuvos nepriklausomybę „tų dienų įvykiai ir mūsų naujųjų laikų tautos istorija galėjo susiklostyti kitaip“,

kitaip tariant, galėjo baigtis tragiškai – po sovietų tankais. Todėl ir rezistencijos laikų ses. Nijolės bendražygiui Vytautui Bogušui neužkliuvo Misiukonio medalis.

Jei iš tikrųjų buvęs budelis svariai pasitarnavo tautai mirtiną akimirką, tai norėtųsi užbaigti pažvelgiant Tėvo akimis į šią stebuklingai pasiektos nepriklausomybės gyvąją dramą. Sugrįžusiam, tautai nusikaltesiam, nurašytam sūnui ir, jam sugrįžus, atlikusiam kraštui lemiamą žygdarbį, ko gero, išvengiant masinio kraujo praliejimo, retai tėvas, žiūrindamas mano akimis, „neužmautų sūnui palaidūni žiedo ant piršto ir neiškeltų iš džiaugsmo šaunios puotos“. Tai atlikus pasidžiaugtu, kad gali spręsti ir vertinti įvykius ne vien tik pagal grynai politinius – „akį už akį“ požymius, bet ir pagal tautos, vis dar pūliuojančias žaizdas besigydančios Evangelija paremtus krikščioniškus principus. Tai tiek iš to vakaro sugrįžusių, su laiku neišdilusių prisiminimų apie asmenis, garsinančius bei ginančius Lietuvos vardą.

Leonidas Ragas su ses. Nijole Sadūnaite.

„Drauge“ galima įsigyti „Lietuvių enciklopedijos“, išleistos Bostone atskirus tomus. Vieno tomo kaina 10 dol.
Tel.: 773-585-9500

„SAULUTĖS” VILTIES SPINDULĖLIAI

Mokslo metams prasidėjus, Lietuvos vaikų globos būrelis kviečia ištiesti pagalbos ranką vargingai gyvenančiam vaikučiui Lietuvoje.

Auka konkrečiam vaikui paremti per metus – 360 dol. (t. y. 30 dol. per mėnesį). Rėmėjas gauna vaiko adresą, nuotrauką, jei nori gali su vaiku (šeima) susirašinėti, bet tai nebūtina. Kviečiame išsirinkti du vaikelius, jei pirmasis jau būtų gavęs rėmėją.

Nuo mokesčių nurašomą auką siųsti: „Saulutė” arba „Sunlight Orphan Aid”, 414 Freehauf St., Lemont, Illinois 60439.

Pasiteiravimui tel.: (630) 243-7275, (630) 243-6435.

RASA ypač domisi lietuvių kalbos, matematikos ir meno pamokomis; mėgsta skaityti ir dainuoti, yra pareiginga, savarankiška, draugiška mergaitė. Motina bedarbė, o tėvo uždarbis nepadengia visų šeimos reikių. Labai reikia paramos, kad galėtų įsigyti mokyklai reikmenų, geresnio maisto ir vitaminų.

ALBINAS mėgsta matematikos ir gamtos mokslų pamokas. Jis žaidžia krepšinį, dalyvauja kituose sportuose, mėgsta dainuoti. Tai judrus, malonus, nuoširdus, darbštus berniukas, padedantis savo mamai (tėvas miręs) namuose, tačiau jo sveikata silpnoka ir Albinas dažnai serga. Visokeriopa parama šiai šeimai labai reikalinga, nes motinos uždarbis toli gražu nepadengia net dalies buitinių išlaidų.

AKVILĖS mėgstamiausia pamoka yra matematika. Ji mėgsta dailių skaitymą ir dainavimą, yra draugiška, darbšti, optimistiška ir paslaugi, visuomet padedanti silpniesiems ir mamai namų ruošoje. Šeimai reikia geresnio maisto, vitaminų, drabužių, mokyklos reikmenų – bet kokia parama būtų labai vertinama.

ORINTOS mėgstamiausios pamokos yra skaitymas, menas, technologija ir muzika. Ji ypač mėgsta klausytis muzikos, dainuoti ir piešti, yra tyli, optimistiška, maloni, daug laiko praleidžianti su draugėmis. Jai labai patiktų lankyti smuiko pamokas vietinėje muzikos mokykloje, bet tėvai tam neturi lėšų. Šeimoje yra dar trys vaikai, tad labai reikia finansinės paramos, kad galėtų nusipirkti geresnio maisto, vitaminų, mokyklos reikmenų.

LINAS mėgsta muziką, sportuo-

JULIUS gyvena su bedarbiu tėvu (motina mirusi) močiutės namuose. Jam patinka žaisti futbolą ir krepšinį, o mokykloje mėgstamiausia pamoka yra kūno kultūra. Tai paslaugus, tylus, malonus, darbštus berniukas. Šeimai būtina reikia geresnio maisto, vitaminų, būtiniausių buities reikmenų.

ti, piešti, yra darbštus, patikimas ir malonus. Gyvena su tėvu, kuris yra bedarbis, ir kitais šešiais vaikais šeimoje. Mėnesinis šeimos uždarbis yra minimalus, todėl jai reikia visokeriopos paramos.

D. Kuolienė (viduryje) su savo mama Izabele ir sesute Loreta Čiurlionio galerijos 50-mečio parodoje 2008 m. vasario mėn. **Vilmos Kava** nuotr.

Spalio 9 d., penktadienį, Čiurlionio galerijoje

Jaunimo centre
dailininkės **DANGUOLĖS KUOLIENĖS**
retrospektyvinės parodos
„leškojimai ir atradimai”
atidarymas.

Pradžia – 7:30 val. v.

„Draugo” knygynėlyje

„Laiko tiek nedaug”

Rašytoja Irena Buivydaitė-Kupčinskienė gimė ir užaugo Šiauliuose, studijavo anglų kalbą ir literatūrą Vilniaus universitete. Gyvena su šeima Dzūkijos sostinėje, žaliajame Alytuje, dėsto anglų kalbą Alytaus kolegijoje, verčia grožinę ir populiariąją literatūrą, rašo romanus. Kūryba – jos hobi. Rašo tada, kai nori pabėgti nuo kasdienybės.

„Knygos idėja dažniausiai gimsta netikėtai ir bet kokioje vietoje. Tai gali būti išgirsta frazė, dainos eilutė, gražus peizažas, mintys sėdint lėktuve ar ant Parnidžio kopos Nidoje... Vėliau idėja ima augti, atsiranda veikėjai, atskiros situacijos...” – pasakoja apie savo kūrybinių atsiradimą tinklalapio www.knygu.klubas.lt lankytojams rašytoja.

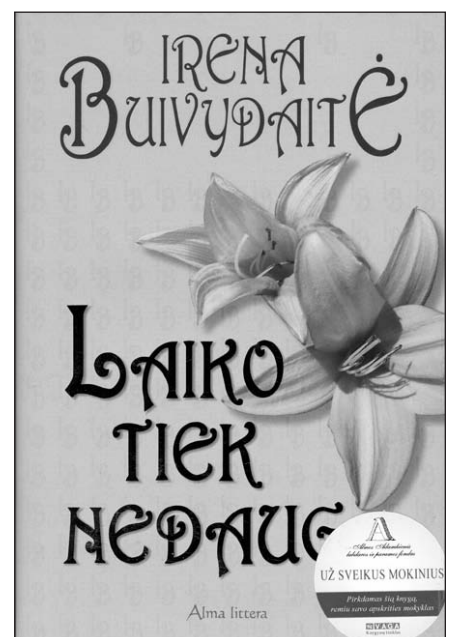
„Mano romanus būtų tiksliau apibūdinti ‘šeimos’ romanais, melodramomis (beje, pastaruoju metu tai pripažįsta ir kritikai). Rašau apie tai, ką žinau – kasdienį žmonių gyvenimą. Man įdomiausia gilintis į veikėjų psichologiją, atskleisti jų išgyvenimus, abejones, vidinį monologą. Istoriinių romanų niekada nemėgau skaityti, nes juk neįmanoma parašyti tiesos apie tokius senus įvykius, viskas remiasi autoriaus fantazija, kuri labai subjektyvi”, – viename pokalbyje apie savo kūrybą sakė I. Buivydaitė.

Rašytojai didžiausia gyvenimo vertybė – šeima. Ji mano, kad laimingi tie, kuriems pavyksta ją išsaugoti. „Gyvenime daug blogio, neteisybės, sielvarto, ašarų, todėl noriu, kad mano romanai suteiktų skaitytojams nors šiek tiek vilties, kad po juodų negandų laikotarpio debesis išsisklaidys ir likimas padovanos nepakartojamą laimės akimirką, dėl kurių verta gyventi...”

„Draugo” knygynėlyje galite nu-

sipirkti šios autorės knygą „Laiko tiek nedaug”. Romane pasakojama apie moters pastangas išsaugoti meilę.

Atrodytų, chirurgė Virginija – ideali šiuolaikinė moteris, apie kokią rašoma žurnaluose. Ji turi viską, ko moteris gali norėti, – gerą vyrą, jaukius namus, gražius ir gabius vaikus. Tačiau kaip sunkiai visa tai susikurta – amžinai beprasmiškai kovojant su anos, buvusios Andriaus moters šešėliu... Ir kaip, pasirodo, viskas traukia – jos laimė gali sudužti kiekvieną akimirka...

Knygos kaina – 19 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2,5 dol. mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel.: 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

„Draugo” knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

8 SENIAUSI IKI ŠIOL GYVENAMI MIESTAI

Urbanistiką vadiname šiuolaiki-
niu reiškiniu, tačiau senoviniai pa-
saulio miestai ant žemės paviršiaus
buvo daug ilgiau nei kas galėtų pa-
galvoti. Praslinko tūkstantmečiai, o
jie stovi tarsi nebūtų buvę karų, kli-
mato kaitos ar žmonių migracijos.
Palyginti nedaug senovės miestų iš-
liko iki šių dienų. Jūsų dėmesiui aš-
tuoni miestai, kurie ne tik išsilaikė,
bet ir nesiliovė klestėti.

1. Damaskas, Sirija

Damaskas, Sirijos sostinė, gali
pasigirti ilga ir spalvinga 12 tūkst.
metų istorija. Išikūręs derlingame re-
gione, kurį vandeniui aprūpina Bara-
dos upė, miestas buvo taikinas nesu-
skaičiuojamai galybei karalių ir už-
kariautojų. Nors ir nukraujuodavo,
jis visada vėl suklestėdavo.

Šių dienų Damaske gyvena apie 4
milijonus žmonių. Dėl prieš 3500 m.
puikiai įrengto kanalų tinklo jame
gausu parkų ir žaliųjų zonų. Nuo
1979 m. Sirijos sostinė įtraukta į
UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

2. Jerichas, Vakarų Krantas

Jerichas – seniausias pasaulio
miestas, turintis gynybinę sieną.
Mokslininkai nustatė, kad ji buvo
pastatyta prieš 9000 metus arba daug
anksčiau nei Biblijoje buvo aprašytas
jū „trupėjimas“. Pirmosios gyven-
vietės Jeriche siekia 11 tūkst. metų
senumą.

Neseniai archeologai mieste atra-
do dar vieną dalyką: Jerichas buvo ne
tik apgyvendintas daugiau nei dešim-
tį šimtmečių, bet ir 20 kartų per-
statytas! Kasinėjimai atskleidė, kad
statybų sluoksniai nuo apatinio iki
viršutinio lipa vienas ant kito.

3. Sūzai, Iranas

Sūzų mieste 8000 m. keitėsi val-
dytojų vardai (elamitai, babiloniečiai,
achemenidai, graikai, aršakidai, per-
sai – visi jame paliko savo civilizacijos
žymę), tačiau jis nepaliovė stovėti.

Šiandien Sūzai dar žinomi kaip
Šušas. 1901 m. jame buvo rastas vie-

nintelis Hamurabio kodekso buvimą
liudijantis objektas – 2 metrų aukščio
bazalto stelė. Deja, šiuo metu ji iš
gimtojo miesto išvežta į Luvrą Pa-
ryžiuje.

4. Plovdivas, Bulgarija

Vienas iš būdų išmatuoti miesto
senumą yra suskaiciuoti, kiek vardų
jis turėjo. Plovdivo atveju sąrašas
prasideda Eumolpoliu, tęsiasi ties Fi-
lipopoliu, Trimontijumi, vėl Filipopo-
liu, Paldinu, Filibu ir baigiasi –
Plovdivu.

Šiuo metu Plovdive gyvena šiek
tik daugiau nei pusė milijono gyven-
tojų. Jis yra antras pagal dydį mies-
tas Bulgarijoje bei seniausias Euro-
poje.

5. Jeruzalė, Izraelis

Daugybei pasaulio religijų tapusi
Jeruzalė buvo apgyvendinta daug
anksčiau nei kuri nors iš jų surašė
gyventojus ant popieriaus, papiruso
ar molio lentelių. Pasak enciklopedi-
jos, „Jeruzalė buvo 2 kartus sugriau-

ta, 23 – apgulta, 52 – užpulta ir 44 –
užgrobta ir pergrobta.” Tai, ko gero,
negalutinė išskirtinio 747,600 gyven-
tojų turinčio miesto statistika, kuri
jie vadina Jerusalem, Yerushalayim,
Al-Quds.

6. Tyras, Libanas

Tyras buvo tikras senovės pasa-
lio stebuklas. Būtent čia finikiečiai

PADĖKA A † A ONA LUKIENĖ

Mūsų mylima Mamytė ir Močiutė buvo palaidota 2009 m. rug-
sėjo 11 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Saulaičiui už Mamytei suteiktus
paskutinius sakramentus, už atnašautas šv. Mišias, paguodos žo-
džius ir palydėjimą į kapines.

Ačiū p. Jūratei Grabliauskienei už vargonų muziką ir gražų gie-
dojimą bažnyčioje šv. Mišių metu. Dėkojame karsto nešėjams: sūnui
Vytautui, anūkams Christopher ir Michael, sūnėnams Rimantui, Al-
giui ir Kęstučiui. Nuoširdus ačiū a. a. Mamytės jaunystės draugei p.
S. Petersonienei už karsto papuošimą Baltijos gintarėliais. Padėka
laidojimo namų direktoriui D. Petkui ir jo štabui už rūpestingą
patarnavimą.

Visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą
laidotuvėse, mums išreikštą užuojautą, gėles ir aukas, tariame šir-
dingą ačiū.

Ačiū Tau, Viešpatie, kad savo kraujo auka mus atpirkai ir davei
mums prisikėlimo ir amžino gyvenimo viltį. Suteik mūsų brangiai
Mamytei prieglobstį ir Amžiną Ramybę.

Dukros Virginija ir Rūta, ir sūnus Vytautas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS A † A SOFIJA VAKSELIENĖ

Šv. Mišios už a. a. Sofiją bus aukojamos sekmadienį, rugsėjo
20 d. 10:30 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

Nuliūdusi šeima

sukūrė garsųjį purpurą. Iki Aleksan-
dro Makedoniečio saloje išikūrusį
Tyrą nuo bet kokios apgulties saugo-
jo sienos. Šis užkariautojas nutiesė
klojinį, kad į Tyrą galėtų įžgiuoti jo
kareiviai.

Klojinys negrižtamai pakeitė jū-
ros sroves ir taip sala prisijungė prie
žemyno. Šių dienų Tyras – ketvirtas
pagal dydį Libano miestas. Teigiama,
jog dėl Izraelio-Libano konflikto jame
liko vos 10 proc. gyventojų.

7. Atėnai, Graikija

Graikijos sostinė turi per 4 mili-
jonus gyventojų ir yra penktas pagal
dydį miestas Europos Sąjungoje.
Aukštai iškilęs Akropolis ir galingas
Partenonas simbolizuoja klasikinės
Graikijos aukso amžių ir mena 3400
m. trukusią miesto istoriją.

Tačiau ne visada Atėnai kunku-
liavo gyvenimu. XIX a. pradžioje jie

virto ramiu užutėkiu su keliais tūks-
tančiais gyventojų. 1834 m. miestą
paskelbus sostine, viskas vėl pasikei-

tė. Atėnai taip sumodernėjo, kad
2004 m. netgi surengė Olimpinės žai-
dynes.

8. Lisabona, Portugalija

Dėl savo išskirtinės padėties prie
Težo upės žiočių į Atlanto vanden-
yną, Lisabona visada buvo ideali
karybai ir komercijai. Archeologai
mieste rado 1200 m.pr. Kr. senumo
finikiečių daiktus. Manoma, jog jie
čia buvo įkūrę tarpinę stotelę pake-
liui iš Britanijos salų, kur pirkdavo
alavą.

1755 m. Lisaboną užklupo vienas
didžiausių žmonių istorijų žemės
drebėjimų lydimas didžiulio viesulo ir
miškų gaisrų. Jis nuo žemės pavir-
šiaus nušlavė dešimtis tūkstančių
miestiečių. Lisabona sugebėjo pakilti
iš pelenų ir iki šiol stebina Europą
savo unikalumu.

„Web Urbanist“, Balsas.lt

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misija kviečia visus dalyvauti Bendruomenės šv. Mišiose sekmadienį, rugsėjo 20 d., 10:30 val. r. (tą savaitgalį bus tik šios šv. Mišios) Pal. Jurgio Matulaičio misijos kiemelyje, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Bus proga kartu pasimelsti, pavalgyti, pabendrauti, prisirašyti prie tarnysčių. Tel. pasiteiravimui: 630-257-5613. Daugiau informacijos misijos tinklalapyje matulaitismission@sbc-global.net.

◆**Lietuvių evangelikų ir liuteronų** Tėviškės parapijos taryba rugsėjo 20 d., sekmadienį, visus maloniai kviečia į gegužinę, kuri vyks St. James bažnyčioje, 5129 S. Wolf Rd., Western Springs, IL 60558, sodelyje. 11:30 val. r. pamaldos. Po jų prasidėsianti gegužinė tęsis iki 5 val. p. p. Kviečiame visus pabūti kartu. Tel. pasiteiravimui: 708-567-9044 (kun. Liudas Miliauskas).

◆**Rugsėjo 20 d., sekmadienį, 3 val. p.p.** visus kviečiame į Čiurlionio galeriją Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, kur vyks atsisveikinimas su dailininko Adomo Varno paveikslu „Mindaugo karūnavimas“. Pamatysite ne tik istorinį paveikslą, bet ir išgirsite šio paveikslu atsiradimo istoriją, kurią papasakos „Dirvos“ redaktorius Vytautas Radzius. Po parodos paveikslas išvežamas į Lietuvą.

◆**Jaunimo centro valdyba rugsėjo 20 d., sekmadienį,** po pamaldų Jėzuitų koplyčioje visus maloniai kviečia į JC kavinę, kur bus rodomas naujas filmas apie Latviją, Baltijos kelio dalyvę. Karštais patiekalais vaišins „Kunigaikščių užėja“.

◆**Š. m. rugsėjo 22 d., antradienį,** nuo 11 val. r. iki 2 val. p. p. Didžiojoje salėje Lemonte bus galima pasiskiepyti nuo plaučių uždegimo ir gripo (Pneumonia ir Flue shots). Primename turėti su savimi „Medicare“ kortelę. Kviečia LB Lemonto Socialinių reikalų skyrius.

◆**JAV LB Lemonto socialinių reikalų** skyrius praneša, kad PLC skaitykloje rugsėjo 23 d. 2 val. p. p. žiūrovai galės pamatyti filmą „Pažaislio vienuolyno idilės“. Visi yra maloniai kviečiami.

◆**Spalio 4 d., sekmadienį:** PLC, Lietuvių dailės muziejuje, vyks kny-

gos „Draugas“ –100. Už tikėjimą ir lietuvių sutiktuvės. Pradžią 12:30 val. p. p. Knyga jau atkeliavo į „Draugą“. Užsisakę ir sumokėję už knygą ją gali atsiimti „Draugo“ administracijoje darbo valandomis nuo 9:30 val. r. iki 4:30 val. p.p. Tie, kurie neužsisakė knygos, ją gali nusipirkti „Draugo“ knygynelyje. Kaina – 45 dol. JAV (išskyrus Illinois valstiją) gyvenantiems žmonėms su persiuntimu knyga kainuoja 50 dol. Illinois valstijos gyventojai už siuntimą paštu dar turi pridėti papildomą 4.61 dol. mokesčių (sales tax). Tad šie gyventojai iš viso už knygą su persiuntimu moka 54.61 dol. Čekius rašyti: „Draugas“. Siųsti „Draugo“ administracijai adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

◆**Akademinis skautų sąjūdis** šiemet švenčia savo garbingą 85-ąjį jubiliejų. Ta proga Čikagos skyrius ruošia savo metinę šventę, š. m. spalio 9 d. (penktadienį) „Carriage Greens Country Club“ patalpose (Darien, IL). Jūsų užsakymus šventei priims fil. Jolanda Kerelienė tel. 630-257-2558. Kviečiame sudaryti stalus, tačiau turėsime ir pavienių vietų.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Rugsėjo 27 d., sekmadienį,** visus maloniai kviečiame į metinę gegužinę Aprišimo parapijos salėje ir kiemelyje, 70 Havemeyer St., Brooklyn, NY 11211. 10 val. r. – šv. Mišios. Po jų visų laukia lietuviškas maistas, gėrimai, saldumynai. Vyks loterija, žaidimai, šokiai. Daugiau informacijos tel.: 718-846-2260 arba 718-438-4649.

◆**Š. m. spalio 18–25 dienomis Šv. Andriejaus** parapijos salėje (Philadelphia) organizuojama fotonuotraukų paroda. Pasidalinkite vasarą išgyventomis ir nuotraukose įamžintomis akimirkomis! Reikalavimai: 8" x 10" colių nuotraukos turi būti su baltais kartoniniais pasportais (mat). Nuotraukas iki spalio 17 d. prašome perduoti Vilmai Balnytei arba Jonui Dunčiai sekmadieniais po 10:30 val. r. šv. Mišių Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje. Žiūrovai išrinks jiems labiausiai patikusią nuotrauką. Daugiau informacijos galite gauti parašę el. paštu: vbalnyte@gmail.com (V. Balnytė) arba el paštu: jonasvytautas@verizon.net (J. Dunčia). Kviečiame visus dalyvauti fotokonkurse.

Šv. Onos parapijos Alvite klebono Vytauto Kajoko globojami Alvito stovyklautojai, pasipuošę Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ dovanotais marškinėliais. Mintį stovyklautojams padovanoti marškinėlius pasiūlė „Saulutės“ narė Ona Šulaitienė, marškinėlius pagamino Lina Smilgienė („Lina Embroidery“, Lemont, IL).

„Saulutės“ archyvo nuotr.

Bilietus į „Draugo“ 100 metų sukakčiai skirtą pokylį Willowbrook pokylių salėje š. m. spalio 17 d., šeštadienį, jau galime nusipirkti ir internetu per saugią „Paypal“ sistemą, atsiskaitant su kreditine kortele.

Daugiau informacijos rasite „Draugo“ svetainėje adresu:

www.draugas.org

Administracija

Gražiai dirba JAV LB Brighton Park apylinkės valdyba, vadovaujama ilgametės pirmininkės Salomėjos Daulienės. Apylinkės valdyba talkino ir ruošiant JAV LB Vidurio Vakarų apygardos gegužinę, kuri vyko š. m. rugsėjo 6 d. Pasaulio lietuvių centro sodelyje.

Salomėja Daulienė ir Palmyra Gilienė gegužinėje.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Kviečiame viešias ir svečius į Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos renginį „Magijos momentai“, kuris vyks sekmadienį, rugsėjo 20 d., Camelot restorane. Pradžią 12 val. p. p., pietūs – 1 val. p. p. Tel. registracijai: 708-839-5691.

Darbščiosios komiteto narės (sėdi iš kairės): Irena Buchbinder, Emma Petraitienė, Irena Norbutienė. (Stovi iš kairės): Erika Brooks, Loreta Geštaitienė, Pranė Simanionienė ir Marija Krauchunienė.

Vitalio Čepkausko paroda

Balzeko lietuvių kultūros muziejus ir Čikagos-Vilniaus susigiminių miestų komitetas kviečia į Vitalio Čepkausko parodos atidarymą **rugsėjo 25 d., penktadienį 7 val. v.**

V. Čepkauskas gimęs Kėdainiuose, baigė Kauno Stepo Žuko dailės technikumą, po to privačiai studijavo menus Vokietijoje ir Prancūzijoje. Jis apibūdinamas kaip universalus šiuolaikinis menininkas – skulptorius, asambliažų ir koliažų meistras, dailininkas ir tapytojas. Iš viso Vitalis yra surengęs 20 asmeninių parodų, pusę iš jų – Prancūzijoje. Jo darbai buvo rodomi grupinėse parodose Vokietijoje, Danijoje, Italijoje, Nyderlanduose, JAV ir daugelyje kitų valstybių.

Menininko kūriniai teigia gyvenimo džiaugsmą, meilę ir tikėjimą, stebina daugiaprasėmis metaforomis, universaliomis mintimis ir nematomos tikrovės paieškomis. V. Čepkausko darbuose – daugybė simbolių, rodančių gilius išgyvenimus,

individo vidinę dramą. Kiekviena smulkmena juose turi tarti savo „žodį“, kad žvelgiant į kompoziciją suskambėtų visas „sakiny“, kurį skaitydamas gali nuklysti į tolimiausias minčių erdves.

Vitalis Čepkauskas. Be pavadinimo.